

Սույնով հավաստվում է, որ կցված տեքստը 2018թ. օգոստոսի 29-ին և դեկտեմբերի 14-ին ստորագրված Հայաստանի Հանրապետության և Եվրոպական միության միջև «Հայաստանի հետ տեխնիկական համագործակցության գործիք» (Հատուկ պայմաններ) ֆինանսավորման համաձայնագրի անգլերեն ստորագրված տեքստի հայերեն պաշտոնական թարգմանությունն է:

Հայաստանի Հանրապետության
Արտաքին գործերի նախարարություն

ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

ՀԱՏՈՒԿ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Եվրոպական հանձնաժողովը, այսուհետ՝ **Հանձնաժողով**, գործելով
Եվրոպական Միության անունից, այսուհետ՝ **ԵՄ**,

մի կողմից, եւ

Հայաստանի Հանրապետությունը, այսուհետ՝ **Գործընկեր**, ի դեմս
Տնտեսական զարգացման եւ ներդրումների նախարարության, մյուս կողմից,

համաձայնեցին հետեւյալի վերաբերյալ.

Հոդված 1. Գործողության բնույթը

1.1. ԵՄ-ն համաձայնում է ֆինանսավորել, և Գործընկերը համաձայնում է
ընդունել այդ ֆինանսավորումը հետեւյալ գործողության մասով՝

«Հայաստանի հետ տեխնիկական համագործակցություն»

ԵՀԳ/2017/040-523

Սույն գործողությունը ֆինանսավորվում է ԵՄ բյուջեից՝ հիմնական ակտ
հանդիսացող Եվրոպական հարեւանության գործիքի ներքո:

1.2. Սույն գործողության գնահատված ընդհանուր արժեքը կազմում է 7,5
մլն եվրո, իսկ սույն գործողության մասով ԵՄ օժանդակության առավելագույն
չափը 7,5 մլն եվրո է:

1.3. Գործընկերը չի համաֆինանսավորում գործողությունը:

Հոդված 2. Կատարման ժամկետը

2.1. Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի կատարման ժամկահատվածը, ինչպես սահմանված է II Հավելվածի (Ընդհանուր պայմաններ) 15-րդ հոդվածով, սկսվում է սույն Ֆինանսավորման համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու պահից եւ ավարտվում այդ ամսաթվից 66 ամիս հետո:

2.2. Գործառնական իրականացման փուլի տեւողությունը սահմանված է 48 ամիս:

2.3. Ավարտական փուլի տեւողությունը սահմանված է 18 ամիս:

Հոդված 3. Հասցեները

Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի իրականացման հետ կապված բոլոր հաղորդակցությունները պետք է լինեն գրավոր, պարունակեն հստակ հղում սույն Հատուկ պայմանների 1.1 հոդվածով սահմանված այս գործողությանը եւ ուղարկվեն հետեւյալ հասցեներով՝

ա) Հանձնաժողովի դեպքում՝

Հայաստանում Եվրոպական միության պատվիրակություն

Ֆրիկի 21, 0002 ք.Երեւան, Հայաստան

Էլ. փոստ՝ DELEGATION-ARMENIA@eeas.europa.eu

բ) Գործընկերոջ դեպքում՝

Պարոն Տիգրան Խաչատրյան

Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական զարգացման եւ ներդրումների նախարարի պաշտոնակատար

Մ. Մկրտչյան 5, 0010 ք. Երեւան, Հայաստան

Էլ. փոստ՝ secretariat@mineconomy.am Հեռ.՝ +374 11 59-71-10

Հոդված 4. ԽՊԵԳ կոնտակտային մարմին

Խարդախության դեմ պայքարի եվրոպական գրասենյակի (ԽՊԵԳ) ընթացիկ գործունեությանն աջակցելու նպատակով ԽՊԵԳ-ի հետ անմիջականորեն համագործակցելու համար համապատասխան լիազորություններ ունեցող՝ Գործընկերոջ համակարգողն է՝

Հայաստանի Հանրապետության վերահսկիչ պալատը

Մարշալ Բաղրամյան 19,

Երեւան, 0019, Հայաստանի Հանրապետություն

Էլ. փոստ՝ intrel@annsai.am

Հոդված 5. Հավելվածները

5.1. Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագիրը բաղկացած է՝

ա) սույն Հատուկ պայմաններից,

բ) I Հավելվածից՝ Տեխնիկական եւ վարչական դրույթներ, որոնցում մանրամասնորեն ներկայացված են սույն գործողության նպատակները, ակնկալվող արդյունքները, աշխատանքները, բյուջեի կատարման մասով առաջադրված խնդիրների նկարագրությունը եւ բյուջեն.

գ) II Հավելվածից՝ Ընդհանուր պայմաններ.

դ) III Հավելվածից՝ Հաշվետվության ձեւանմուշ, որը կիրառելի չէ սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի համար եւ չի ներառվում դրանում.

ե) IV Հավելվածից՝ Կառավարման հայտարարագրի ձեւանմուշ, որը կիրառելի չէ սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի համար եւ չի ներառվում դրանում:

5.2. Մի կողմից՝ Հավելվածների դրույթների, իսկ մյուս կողմից՝ սույն Հատուկ պայմանների դրույթների միջև հակասության դեպքում կիրառվում են սույն Հատուկ պայմանների դրույթները: Մի կողմից՝ I Հավելվածի (Տեխնիկական եւ վարչական դրույթներ) դրույթների եւ մյուս կողմից՝ II Հավելվածի (Ընդհանուր դրույթներ) դրույթների միջև հակասության դեպքում կիրառվում են II Հավելվածի դրույթները:

Հոդված 6. II Հավելվածից (Ընդհանուր պայմաններ) շեղվող կամ այն լրացնող դրույթները

Կիրառելի չէ

Հոդված 7. Ուժի մեջ մտնելը

Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում այն օրվանից, երբ Հանձնաժողովը Գործընկերոջ կողմից ստանում է դրա ուժի մեջ մտնելու համար անհրաժեշտ ներքին ընթացակարգերի կատարումը Գործընկերոջ կողմից հաստատելու մասին ծանուցում: Հանձնաժողովը Գործընկերոջը տեղեկացնում է այդ ծանուցումն ստանալու ամսաթվի վերաբերյալ: Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագիրն ուժի մեջ չի մտնում, եթե մինչեւ 2018 թվականի դեկտեմբերի 31-ը Հանձնաժողովն այդպիսի ծանուցում չի ստանում:

Կատարված է 2 բնօրինակով. 1 օրինակ հանձնվում է Հանձնաժողովին,
1 օրինակ՝ Գործընկերոջը:

Գործընկերոջ կողմից՝

Հանձնաժողովի կողմից՝

Լորենս Մերեդիթ

Տնտեսական զարգացման եւ
ներդրումների նախարարի

Հարեւանության եւ ընդլայնման
բանակցությունների հարցերով
գլխավոր տնօրինության Արեւելյան
հարեւանության հարցերով տնօրեն,
«C» բաժին

Պաշտոնակատար

ԵՄ աջակցության հարցով
ազգային համակարգող

Եվրոպական հանձնաժողով

ստորագրություն՝ _____

ստորագրություն՝ _____

վայրն ու ամսաթիվը _____

վայրն ու ամսաթիվը _____

Ref. Ares(2018)4466866 - 30/08/2018

Ref. Ares(2018)3770399 -16/07/2018

ԹԻՎ ԵՀԳ1/2017/040-523 ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐԻ I ՀԱՎԵԼՎԱԾ

ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Անվանում/հիմնական ակտ/CRIS համար	Հայաստանի հետ տեխնիկական համագործակցության գործիք CRIS համարը՝ 2017/ 040-523 Ֆինանսավորվում է Եվրոպական հարեանության գործիքի շրջանակներում	
2. Գոտին, հոգուտ որի իրականացվում է Գործողությունը /վայրը	Հայաստան Գործողությունը կատարվելու է հետեւյալ վայրում՝ Հայաստան, Երեւան	
3. Ծրագրային փաստաթուղթ	Հայաստանի՝ 2017-2020 թվականների միասնական աջակցության շրջանակ	
4. Հիմնական բնագավառ/թեմատիկ ոլորտ	Տնտեսական կառավարում	Զարգացում Օգնություն. ԱՅՈ
5. Տրամադրվող գումարները	Ընդհանուր գնահատված արժեքը՝ 7 500 000 եվրո ԵՄ բյուջետային օժանդակության ընդհանուր գումարը՝ 7 500 000 եվրո Օժանդակությունը տրամադրվում է 2018 թվականի Եվրոպական միության ընդհանուր բյուջեից՝ 7 500 000 եվրո գումարի չափով, որը հասանելի կլինի հատկացումների համար համապատասխան բյուջեն ընդունելուց հետո:	
6. Օգնության մեթոդը (մեթոդները) եւ իրականացման մեթոդը (մեթոդները)	Ծրագրի մեթոդը՝ Ուղղակի կառավարում • դրամաշնորհներ՝ հայտերի ներկայացման հրավեր • դրամաշնորհներ՝ ուղղակի շնորհում • ծառայությունների ձեռքբերում Անուղղակի կառավարում	
7. ԶԱԿ (Զարգացման աջակցության կոմիտե) ծածկագիրը (ծածկագրերը)	15110՝ Պետական հատվածի քաղաքականություն եւ վարչական կառավարում 15111՝ Պետական ֆինանսների կառավարում 24010՝ Ֆինանսական քաղաքականություն եւ վարչական կառավարում 25010՝ Բիզնեսի աջակցման ծառայություններ եւ հաստատություններ	

8. Ցուցիչները	Ընդհանուր քաղաքականության նպատակը	Ոչ թիրախային	Կարելի է նպատակ	Հիմնական նպատակ
	Մասնակցության ակտիվացում/արդյունավետ կառավարում	☐	☐	■
	Աջակցություն՝ շրջակա միջավայրի պահպանմանը	■	☐	☐
	Գենդերային հավասարություն (այդ թվում՝ զարգացման ծրագրերում կանանց ներգրավվածությունը)	■	☐	☐
	Առեւտրի զարգացում	☐	■	☐
	Վերարտադրողական, մոր, նորածնի եւ երեխայի առողջություն	■	☐	☐
	Ռիոյի կոնվենցիայի ցուցիչները	Ոչ թիրախային	Կարելի է նպատակ	Հիմնական նպատակ
	Կենսաբազմազանություն	■	☐	☐
	Պայքար անապատացման դեմ	■	☐	☐
	Կլիմայական փոփոխությունների մեղմացում	☐	■	☐
	Հարմարեցում՝ կլիմայական փոփոխություններին	■	☐	☐
9. Գլոբալ հանրային բարիքներ եւ մարտահրավերներ (ԳՀԲՄ) թեմատիկ լավագույն նմուշները	Առկա չեն			

Ամփոփ նկարագիր

Սույն Տեխնիկական համագործակցության գործիքը (ՏՀԳ) մշակվել է Համաշխարհային բանկի (ՀԲ) ու Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկի (ՎԶԵԲ) հետ համատեղ: Այն բխում է երկրում այդ կազմակերպությունների հետ համագործակցության ներկայիս իրավիճակից եւ հիմնված է Հայաստանում ԵՄ շարունակական համագործակցության վրա: Այլ կազմակերպություններ նույնպես նշված են որպես տարածաշրջանային եւ ազգային մակարդակում ԵՄ

միջամտությունների ավելի լավ համակարգմանն ուղղված միջոցառման մաս: Այդ կազմակերպությունները նույնպես համարվում են հնարավոր իրականացնող գործընկերներ:

Միջամտության առաջարկվող ոլորտները համապատասխանում են Միասնական աջակցության շրջանակում (ՄԱՇ) նշված ոլորտներին եւ հիմնականում արտացոլում են ստորեւ նշված տարբեր կազմակերպությունների փորձը, սակայն նաեւ հիմնված են ԵՄ-ի եւ Հայաստանի միջեւ կնքված տարբեր համաձայնագրերի (մասնավորապես՝ ԵՄ-Հայաստան համապարփակ եւ ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրի (ՀԸԳՀ)) վրա:

Ոլորտները կարելի է առանձնացնել 4 հիմնական խմբերի՝ ըստ իրենց փոխկապակցվածության, ինչպես նաեւ տարբեր իրականացնող գործընկերների միջեւ փոխլրացման ամենաբարձր մակարդակն ու աշխատանքի որոշակի բաժանումն ապահովելու նպատակով: Սկզբունքները նաեւ արտացոլում են տարբեր քաղաքական գերակայություններ (Գլոբալ ռազմավարություն, 2015 թվականին Ռիգայում կայացած Արեւելյան գործընկերության գագաթնաժողովի արդյունքում արված եզրահանգումը եւ մասնավորապես՝ 2020 թվականի համար ակնկալվող արդյունքները եւ ՀԸԳՀ):

I. Տնտեսական կառավարում. Պետական եւ մասնավոր ներդրումների ներգրավում

- *Աջակցություն՝ պետական ներդրումների եւ պարտքի կառավարման ոլորտին*
- *«Պետական-մասնավոր գործընկերության մասին» (ՊՄԳ) համընդհանուր օրենք եւ կիրարկում*
- *«Պետական գնումների մասին» նոր օրենքի կիրարկում*
- *Աջակցություն՝ տեղական արժույթի եւ կապիտալի շուկայի զարգացման ուղղությամբ*

II. Բիզնես եւ ներդրումային միջավայր

- Աջակցություն՝ Կարգավորման ազդեցության գնահատման (ԿԱԳ) ուղղությամբ
- «Գործարարների շահերի պաշտպանի» գործառույթների սահմանում
- Աջակցություն՝ ՓՄՁ-ների համար բիզնես միջավայրի էկոհամակարգին
- Ռիսկերի գնահատման վրա հիմնված տեսչական բարեփոխման ամփոփում

III. Առևտրի եւ շուկայի հնարավորություններ/մատչելիություն

- Մտավոր սեփականության իրավունք
- Մաքսային ոլորտ
- Որակի ենթակառուցվածք(ՈԵ)

IV. Հաղորդակցություն եւ էներգիա

- Եվրոպական ընդհանուր ավիացիոն գոտու ավիացիոն աջակցության տրամադրում
- Էներգաարդյունավետության եւ վերականգնվող էներգիայի շուկայի զարգացում

Վերոնշյալ ոլորտներին աջակցություն ցուցաբերելուց բացի՝ Թվինինգ ծրագրի միջոցով գործողության մեջ կարող են ներառվել Համապարփակ եւ ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրի եւ Հայաստանի հետ գործընկերության առաջնահերթությունների իրականացման համար կարելու համարվող այլ ոլորտներ:

Սույն գործողության համար դիտարկվող մեթոդներն են ԹՎԽԻՆԳ գործիքը, միջազգային կազմակերպությունների հետ ՊԱԳՈՂԱ եւ Տեխնիկական աջակցության հետ կապված գնումները (ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր):

1. Գործողության նկարագիրը

1.1. Նպատակները/արդյունքները

Այս Գործողության ընդհանուր նպատակն է տնտեսական առանցքային բարեփոխումների հարցում աջակցություն ցուցաբերել այն ոլորտներում, որոնք սահմանվել են որպես տնտեսական աճը սահմանափակող կամ աճի հնարավորություններ ընձեռող:

Ծրագրի հատուկ նպատակներն են.

i) պետական եւ մասնավոր ներդրումները կառավարելու եւ ներգրավելու նպատակով բարելավել տնտեսական կառավարումը,

ii) առօրյա բիզնես գործառնությունների համար բարելավել բիզնես եւ ներդրումների միջավայրը,

iii) Հայաստանի բիզնես ոլորտում բարելավել առեւտրի եւ շուկայի հնարավորությունները/մատչելիության մակարդակը, եւ

iv) ամրապնդել հաղորդակցությունը եւ էներգաարդյունավետությունը:

Վերոնշյալ ոլորտներին աջակցություն ցուցաբերելուց բացի՝ ԹՎԽԻՆԳ ծրագրերի միջոցով գործողության մեջ կարող են ներառվել Համապարփակ եւ ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրի եւ Հայաստանի հետ գործընկերության առաջնահերթությունների իրականացման համար կարելու համարվող այլ ոլորտներ:

1.2. Հիմնական գործողությունները

Բաղադրիչ 1. Տնտեսական կառավարում. Պետական եւ մասնավոր ներդրումների ներգրավում

Աջակցություն՝ պետական ներդրումների եւ պարտքի կառավարման ոլորտին

ԵՄ-ն այս ոլորտին աջակցություն է տրամադրել ծրագրերի միջոցով, որոնք ավարտվում են 2017 թվականին: Գործողությամբ պետական ներդրումների եւ պարտքի կառավարման ոլորտին աջակցություն կցուցաբերվի կա՛մ այս ծրագրով նշված գործընկերների, կա՛մ ուղղակի կառավարմամբ այլ տեխնիկական աջակցության (ՏԱ) միջոցով: Այս առումով գործողության շնորհիվ լրացուցիչ աջակցություն է ցուցաբերվում հանրային-մասնավոր գործընկերությանն ու պետական գնումներին առնչվող գործունեությանը: Դրանով աջակցություն կցուցաբերվի պետական պարտքի կառավարման ռազմավարության (ՊՊԿՌ) իրականացմանը՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի համար մեթոդաբանություն եւ պետական ներդրումային ծրագրերի համար Ստանդարտ գործառնական ընթացակարգեր (ՍԳԸ) ներկայացնելով: Գործողությունը կանդրադառնա հարկաբյուջետային հնարավորությունների մասով մտահոգություններին եւ մեկ միասնական «խողովակով» կառավարության ներդրումներին առաջնահերթություն տալու անհրաժեշտությանը: Կոնկրետ գործողությունները կարող են ներառել, սակայն սահմանափակված չեն հետեւյալով՝ Տեխնիկական աջակցություն (ՏԱ) եւ քաղաքականության վերաբերյալ երկխոսություն՝ Արժույթի միջազգային հիմնադրամից եւ այլ գործընկերներից տրամադրվող տեխնիկական աջակցության ուղղությունները համախմբելու նպատակով՝ ապահովելով տեխնիկական առումով հետետողական եւ կայուն նորմատիվ իրավական դաշտ, որի շրջանակներում պետք է իրականացվի

ՊՊԿՌ-ն, եւ վերանայվեն հարկաբյուջետային կանոնները. ՏԱ եւ քաղաքականության վերաբերյալ երկխոսություն՝ ԵՄ-ի կողմից Պետական ներդրումների կառավարման (ՊՆԿ) եւ նախագծերի առաջնահերթությունների սահմանման մասով նախկինում ցուցաբերված աջակցության վերաբերյալ առաջարկություններին ընթացք տալու նպատակով. եւ տվյալների բազայի վրա հիմնված ըստ առաջնահերթությունների լուծման մեխանիզմի մշակում՝ ապահովելով իրավական եւ նորմատիվ մեխանիզմներ այդ նպատակի համար, ինչպես նաեւ կարողությունների զարգացում՝ դրանք ինստիտուցիոնալ հիմքերի վրա դնելու նպատակով:

«Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» (ՊՄԳ)

համընդհանուր օրենքը եւ կիրարկումը

Վերջին մեկ տարվա ընթացքում ԵՄ-ն եւ ՎՋԵԲ-ն առաջարկում են ՊՄԳ-ի վերաբերյալ շրջանակային փաստաթուղթ ներկայացնել՝ որպես պետական ներդրումների ոլորտում օտարերկրյա ներդրումները եւ թափանցիկությունը խթանելու իրենց ջանքերի մի մաս: ՊՄԳ-ի շրջանակը մեծապես տարաբաժանված է ոլորտային նախարարությունների միջեւ եւ պահանջում է միասնական մոտեցում: Գործունեության ուշադրության կենտրոնում է լինելու «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» համընդհանուր օրենքի եւ ենթաօրենսդրական ակտերի մշակումը, որոնք կաջակցեն ՊՄԳ օղակի ստեղծմանը՝ ՊՄԳ շրջանակներում նախագծերը պատրաստելու եւ ընտրելու նպատակով: Ամբողջ գործընթացը կընդգրկվի Պետական ներդրումների կառավարման ընդհանուր շրջանակում:

«Պետական գնումների մասին» նոր օրենքի կիրարկումը

ԵՄ-ն այս ոլորտին աջակցություն է տրամադրել ինչպես ՍԻԳՄԱ/ՏՀՀԿ-ի, այնպես էլ բյուջետային աջակցության միջոցով: Գործողության միջոցառումներն

օրենքի կիրարկումը կլրացնեն ԱՀԿ ՊԳՀ -ին համապատասխան էլեկտրոնային գործիքների եւ ընթացակարգերի ներդրման միջոցով: ՎՋԵԲ-ը կաջակցի գնումների էլեկտրոնային համակարգի կիրառման հարցում, մինչդեռ տեխնիկական աջակցման մյուս միջոցները ՍԻԳՄԱ-ի հետ համաձայնեցմամբ կարող են ընդգրկել այլ գործողություններ: Կարող է նախատեսվել նաեւ շարունակական աջակցության չափի ավելացում:

Աջակցություն՝ տեղական արժույթի եւ կապիտալի շուկայի զարգացման ուղղությամբ

2011 թվականից ի վեր ՎՋԵԲ-ը տեղական կապիտալի շուկան բարելավելու ուղղությամբ աշխատել է Հայաստանի կենտրոնական բանկի հետ (ՀԿԲ): Բոլոր հիմնական շահագրգիռ կողմերը ներառող բարձր մակարդակի ղեկավար կոմիտեն ակտիվ է, եւ արդեն բազմաթիվ բարեփոխումներ են իրականացվել: Գործողության միջոցառումները կնպաստեն ՀՀ ԿԲ գործողությունների ծրագրի իրականացմանը (միջբանկային ռեպո գործարքների շուկայի, ածանցյալ ֆինանսական գործիքների շուկայի, պարտատոմսերի շուկայի եւ արժեթղթերի առեւտրի զարգացում եւ այլն), եւ կձեռնարկվեն միջոցառումներ՝ ուղղված ՓՄՁ-ների համար կապիտալի շուկաների մատչելիության բարելավմանը:

Բաղադրիչ 2. Բիզնես եւ ներդրումային միջավայր

Աջակցություն՝ կարգավորման ազդեցության գնահատման (ԿԱԳ) ուղղությամբ

ԿԱԳ գործընթացին ի սկզբանե աջակցել է ԵՄ-ն, հետագայում հիմնվելով ԵՄ ծրագրի արդյունքի վրա՝ բազմադոնոր խումբը կարգավորման ընդհանուր շրջանակում գիլյոտինային բարեփոխումներ իրականացնելու հարցում օգնել է

Կառավարությանը: Մինչ ՀԲ-ն ԵՄ-ի եւ անդամ պետությունների կողմից աջակցությամբ կարողացել է նախնական գիյոտինային բարեփոխումների արդյունքում հասնել որոշ «արագ հաղթանակների», ներկայումս ԿԱԳ-ը որպես ինստիտուտ դեռ գործունակ չէ, եւ դեռեւս անհրաժեշտ են կարգավորման գործընթացի էական պարզեցում եւ բարեփոխումների խթանման հարցում ինստիտուցիոնալ առաջատարի առկայության ապահովում: Միջոցառումները կներառեն նախարարությունների եւ կարգավորող մարմինների լայն շրջանակ, ինչպես նաեւ կնպաստեն պետական-մասնավոր հատված երկխոսության ինստիտուցիոնալիզացմանը՝ այն դարձնելով ավելի արդյունավետ: Հաշվի առնելով նախկին բազմադոնոր խմբում ՀԲ-ի ներգրավման հանգամանքը՝ այն համարվում է այս առաջադրանքի հնարավոր իրականացնողը:

«Գործարարների շահերի պաշտպանի» գործառույթների սահմանում

ՎԶԵԲ-ը եւ ԵՄ-ն Կառավարության հետ համատեղ ներգրավվել են այդ գործառույթների զարգացման գործում: 2015-2106 թվականներին ՎԶԵԲ-ը «Գործարարների շահերի պաշտպանի մասին» օրենքի մշակման հարցում աջակցել է Կառավարությանը: Ցավոք, գործընթացը դադարեցվել է, քանի որ ի հայտ են եկել որոշ իրավական եւ ֆինանսական խոչընդոտներ: Միջոցառումները հիմնված կլինեն ՎԶԵԲ-ի եւ Կառավարության միջեւ համագործակցության վրա եւ բարձր մակարդակով կլրացնեն ԵՄ-ի կողմից աջակցության արժանացող պետական-մասնավոր հատված երկխոսության զարգացման ամբողջ գործընթացը (2014 թվականի տարեկան գործողությունների ծրագիր եւ Արեւելյան ներդրումներ 2):

ՓՄՁ-ների համար բարելավել էկոհամակարգը

ԵՄ-ն տարբեր ծրագրերի եւ ՎԶԵԲ-ի կողմից իրականացվող «ՓՄՁ ֆինանսավորման եւ խորհրդատվական ծրագրի» միջոցով աջակցություն է

տրամադրել ՓՄՁ-ներին: Ի լրումն այս նախորդ եւ շարունակվող ջանքերին՝ այս «էկոհամակարգ» բաղադրիչը հիմնված կլինի ընտրված կարգավորող գործառույթների, ինստիտուցիոնալ եւ առեւտրային պրակտիկայի վրա, ինչպես նաեւ ուղղված կլինի բիզնես միջավայրի բարելավման եւ հավասար մրցակցային պայմաններ ապահովելու համար անհրաժեշտ իրավական եւ կարգավորիչ բարեփոխումներին: Գործողությունների հիմնական ուղղվածությունները կարող են ներառել հետեւյալը՝ ա) Հայաստանի սնանկության համակարգի բարելավված կիրառում՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով լուծարման հետ կապված վերակազմակերպման աշխատանքների կատարմանը եւ գործարքը նախաձեռնելու փուլում հարակից առեւտրային պրակտիկային (օրինակ՝ ռիսկի գնահատում՝ շարունակական հիմունքներով, պարտատերերի միջեւ գույքի գրավադրմամբ համաձայնագրեր եւ այլն). բ) կորպորատիվ կառավարման ամրապնդում՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով բաժնետերերի իրավունքներին (ինչպես իրավական դաշտ, այնպես էլ կորպորատիվ պրակտիկա), եւ գ) հետագա աջակցություն մրցակցության պաշտպանության մարմիններին/մենաշնորհների դեմ պայքարին ուղղված ջանքերին, եթե Հայաստանի իշխանությունները հավասար մրցակցային պայմաններ ապահովելու հարցում ցուցաբերեն համապատասխան նվիրվածություն:

Ռիսկերի գնահատման վրա հիմնված տեսչական բարեփոխման ամփոփում

Վերջին չորս տարիների ընթացքում ՀԲ-ն (ՄՖԿ) եւ ՎՋԵԲ-ն աջակցել են բարեփոխումների հարցում: Թեեւ գրանցվել է որոշակի առաջընթաց, սակայն դեռեւս բարեփոխումներ կատարելու քաղաքական կամքը բացակայում է: Տարբեր պետական մարմինների կողմից իրականացվող տեսչական ստուգումները համարվում են որպես կոռուպցիայի աղբյուր եւ բիզնեսի նկատմամբ ճնշումներ: Եթե իշխանությունները պարտավորվեն խելամիտ ժամկետներում ամփոփել բարեփոխումը (ենթադրենք՝ 24 ամսում), ապա կարող են անհրաժեշտ լինել ռեսուրսներ՝ ա) մինչ այսօր ձեռք բերված փորձի հիման վրա որոշակի ճշգրտումներ

կատարելու հնարավորությունն ուսումնասիրելու, եւ ապա բ) համաձայնեցված ինստիտուցիոնալ փոփոխությունները եւ դրանց կատարումն ամբողջությամբ իրականացնելու համար. սա կարող է ներառել պետական-մասնավոր հատված երկխոսության թափանցիկ գործընթացի ստեղծում եւ դրա հետ կապված քարտուղարության ծառայությունների մատուցում, վերլուծական աջակցություն՝ տեսչական բեռի կրճատման օգուտը սահմանելու նպատակով, եւ «ՄՖԿ ներդրումային միջավայրի հետ կապված խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման ծրագրի» II փուլի հետ կապված համակցված ջանքերի իրագործում: Այդ բարեփոխումների շրջանում պետք է դիտարկվի պետական-մասնավոր հատված ավելի լայն երկխոսության հարցը, եւ այդ բարեփոխումներին ԵՄ-ի ներգրավումը կարող է փոփոխություններ կատարելու համար ավելի մեծ քաղաքական պատրաստակամություն առաջացնել:

Բաղադրիչ 3. Առեւտրի եւ շուկայի հնարավորություններ/մատչելիություն

Մտավոր սեփականության իրավունք

ԵՄ-ն նախկինում աջակցել է Հայաստանի մտավոր սեփականության գործակալությանը եւ նույնիսկ իրականացրել է Հայաստանում Աշխարհագրական նշումների (ԱՆ) համակարգի գնահատում՝ հաշվի առնելով ԽՀԱԱԳ իրականացումը: Համապարփակ եւ ընդլայնված շրջանակային համաձայնագրի ստորագրմամբ ԵՄ-ն պարտավորվել է աջակցել Հայաստանի իշխանություններին Հայաստանում ԵՄ ԱՆ-ի պաշտպանությանն առնչվող դրույթների իրականացման հարցում: Միջոցառումները հիմնականում վերաբերում են հայաստանյան տարբեր ընկերությունների կողմից ԱՆ-ի օգտագործումն աստիճանաբար դադարեցնելուն ուղղված գործողությունների ծրագրի իրականացմանը: Միջոցառումների իրականացման համար կարող են դիտարկվել հատուկ ՏԱ կամ թվինինգ ծրագրեր:

Մաքսային ոլորտ

ԵՄ-ն նախկինում թվինինգ ծրագրերի եւ բյուջետային աջակցության միջոցով զգալի աջակցություն է տրամադրել մաքսային ոլորտում իրականացվող բարեփոխումների համար: Հայաստանի՝ Եվրասիական տնտեսական միությանը (ԵՏՄ) միանալու հետ կապված՝ վերջին երեք տարիների ընթացքում ԵՄ աջակցությունն ուղղված է եղել մաքսային/սահմանային մեկ պատուհան ստեղծելուն: ԵՄ-ն մաքսային ոլորտի բարեփոխումներին մոտեցել է երկու տարբեր տեսանկյունից՝ էլեկտրոնային կառավարում եւ պետական-մասնավոր հատված երկխոսություն: Դեռեւ զգացվում է առանցքային բարեփոխումներ անելու եւ կատարման ենթակա ընթացակարգերի անհրաժեշտություն: Մաքսային ոլորտը համարվում է երկրում բիզնեսի զարգացման հիմնական խոչընդոտը: Միջոցառումները պետք է կապված լինել տեսչական բարեփոխումների եւ էլեկտրոնային կառավարման վրա հիմնված ընթացակարգերի մշակման, ինչպես նաեւ «Առեւտրի դյուրացման մասին» համաձայնագրի (ԱԴՀ) վերաբերյալ՝ ԱՀԿ 8-րդ նախարարական համաժողովի իրականացման հետ: Միջոցառումների իրականացման համար կարող են դիտարկվել հատուկ ՏԱ կամ թվինինգ ծրագրեր:

Որակի ենթակառուցվածք (ՈԵ) եւ համակարգ

2013 թվականին Հայաստանի կողմից Եվրասիական տնտեսական միությանը (ԵՏՄ) միանալու որոշումը կայացնելուց հետո ԵՄ-ն դադարել է աջակցել ոլորտին: Վերջին երեք տարվա ընթացքում ՀԲ-ն աջակցություն է տրամադրել ՈԵ համակարգին՝ չգրանցելով մեծ հաջողություններ: Հայաստանի ընկերությունների համար հիմնական խոչընդոտ է համարվում ԵՄ շուկայի պահանջներին համապատասխանելու նպատակով իրենց արտադրության գործընթացը բարելավելու կարողությունների բացակայությունը: Միջոցառումները կլրացնեն Միջազգային առեւտրային կենտրոնի հետ (ՄԱԿ/ԱՀԿ) իրականացվող տարածաշրջանային ծրագիրը, ինչպես նաեւ տարածաշրջանային մակարդակում

իրականացվող մյուս նախաձեռնությունները եւ հիմնականում ուղղված կլինեն արտահանման հետ կապված խոչընդոտներին: Միջոցառումների իրականացման համար կարող են դիտարկվել հատուկ ՏԱ կամ թվինինգ ծրագրեր կամ տարածաշրջանային ծրագիրն ամբողջացնելու հարցը:

Բաղադրիչ 4. Հաղորդակցություն եւ էներգիա

ԵԸԱԳ ինտեգրման գործընթացում ավիացիոն տրանսպորտի ապահովում

Հայաստանի՝ Եվրոպական ընդհանուր ավիացիոն գոտում (ԵԸԱԳ) ինտեգրմանն առնչվող «Օդային տրանսպորտի համապարփակ համաձայնագրի» ստորագրումը կպահանջի աջակցություն դրա իրականացման համար: Սա կարող է ներառել տարբեր ոլորտներ, ինչպես օրինակ՝ տնտեսական կարգավորում, սոցիալական ասպեկտներ եւ սպառողների իրավունքների պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումներ, ինչպես նաեւ թռիչքային պիտանիության ապահովում, ավիացիոն անձնակազմ, օդային փոխադրումներ, Օդային երթևեկության կառավարում (ՕԹԿ)/Օդանավագնացության ծառայություններ (ՕԳԾ), աերոդրոմներ եւ անվտանգության կառավարում: Աջակցությամբ կարող է ավարտին հասցվել Ավիացիոն անվտանգության Եվրոպական գործակալության (ԱՎԵԳ) կողմից իրականացված տարածաշրջանային ծրագիրը կամ լրացնել այն ՏԱ-ի կամ թվինինգ ծրագրի միջոցով:

Էներգաարդյունավետության եւ վերականգնվող էներգիայի շուկայի զարգացում

ՀԲ-ն Հայաստանի էներգետիկ ոլորտում ամենաակտիվ զարգացման գործընկերներից մեկն է՝ քաղաքականության հետ կապված բարեփոխումների,

ինչպես նաեւ ենթակառուցվածքների զարգացման մասով: Սերտորեն համագործակցելով «ԵՄ-ն էներգետիկայի համար» տարածաշրջանային ծրագրի շրջանակներում՝ ՀԲ-ն աջակցություն կտրամադրի մի շարք ոլորտներում՝ հավանաբար ներառելով, սակայն չսահմանափակելով՝ էներգաարդյունավետության ծրագրերը նախապատրաստելու, ֆինանսավորելու, դրանց մասնակցելու, ինչպես նաեւ իրականացնելու համար կարողությունների զարգացում. հատկապես բնակելի շենքերի համար էներգաարդյունավետության ծրագրերի իրականացման նպատակով էներգաարդյունավետության շուկայի միջնորդների՝ ֆինանսական մոդելներ եւ գործիքներ նախագծելու եւ փորձարկելու կարողությունների զարգացում. պիլոտային տարածաշրջանում բազմաբնակարան բնակելի շենքի էներգաարդյունավետության առաջատար ծրագրի նախագծում եւ մեկնարկ. ՏԱ՝ էներգաարդյունավետության ապահովումը որոշելու չափանիշների եւ գործիքների սահմանման համար:

1.3. Միջամտության հիմնավորումը

Սույն Տեխնիկական համագործակցության գործիքը (ՏՀԳ) մշակվել է Համաշխարհային բանկի (ՀԲ) ու Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկի (ՎԶԵԲ) հետ համատեղ եւ հիմնված է երկրում այդ կազմակերպությունների եւ ԵՄ-ի հետ համագործակցության ներկայիս իրավիճակի վրա:

Համաշխարհային բանկը՝ որպես հետեւյալ ոլորտներում հնարավոր գործընկեր, առաջարկում է համապատասխան պետական մարմինների հետ կայուն գործընկերության մեծ փորձ, ինչպես նաեւ ոլորտային վերլուծությունների միջոցով մշակված խոր ինտելեկտուալ հարթակ. Համաշխարհային բանկը Հայաստանի կառավարության հետ աշխատել է 21 տարուց ավելի՝ մակրոֆինանսական բարեփոխումների ավելի բարդ օրակարգով (1-ին բաղադրիչի 1-ին գործողություն). վերջին 8 տարիների ընթացքում քաղաքականության վրա հիմնված՝ ՀԲ-ի կողմից մի շարք վարկավորումների

արդյունքում բարելավվել է կարգավորման պարզեցման եւ տեսչական բարեփոխումների վերաբերյալ բարեփոխման օրակարգը (2-րդ բաղադրիչի 1-ին եւ 4-րդ գործողություններ). եւ ՀԲ-ն ստեղծել է հասարակական շենքերի էներգաարդյունավետության բարելավման համար ամբողջովին ինքնուրույն ֆինանսավորվող առաջին մեծածավալ մոդելը, որով Կառավարությունից կամ դոնորներից չի պահանջվում որեւէ խաչաձեւ սուբսիդավորում դրամաշնորհային միջոցների ձեւով (4-րդ բաղադրիչի 2-րդ գործողություն):

Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկը Հայաստանի համար 2015 թվականի իր ռազմավարության մեջ սահմանել է իր հիմնական առաջնահերթությունները. դրանք են՝ i) կապիտալի շուկաների եւ տեղական արժույթով ֆինանսավորման զարգացման միջոցով բարելավել ֆինանսների մատչելիությունը, ii) կարողությունների հզորացման, կորպորատիվ թափանցիկության մակարդակի բարձրացման եւ քաղաքականության վերաբերյալ երկխոսությամբ բիզնես միջավայրի բարելավման միջոցով բարձրացնել մասնավոր հատվածի մրցունակությունը, iii) ձեւավորել կայուն եւ եկամտաբեր կոմունալ ծառայություններ: Առաջնահերթությունները հիմնված են մյուս դոնոր համայնքների հետ համատեղ կատարված ախտորոշման եւ ԵՄ-ի հետ համատեղ վերլուծությունների վրա: ՎԶԵԲ-ը հաստատել է, որ կլինի առաջատար գործընկեր առանցքային ոլորտներում, հետեւաբար այդ միջոցառումների իրականացումը կվերապահվի ՎԶԵԲ-ին:

Այլ կազմակերպություններ նույնպես նշված են որպես տարածաշրջանային եւ ազգային մակարդակում ԵՄ միջամտությունների ավելի լավ համակարգմանն ուղղված միջոցառման մաս: Այդ կազմակերպությունները նույնպես համարվում են հնարավոր իրականացնող գործընկերներ: Հաշվի առնելով նշված միջամտության որոշ բնագավառների զգայունությունը՝ ԵՄ-ն կարող էր նաեւ իրականացնել որոշակի գործողություններ՝ ուղղակիորեն ՏԱ-ի կամ թվինինգ ծրագրի միջոցով:

Ոլորտները կարելի է առանձնացնել 4 հիմնական խմբերի՝ ըստ իրենց փոխկապակցվածության, ինչպես նաեւ տարբեր իրականացնող գործընկերների

միջեւ փոխլրացման ամենաբարձր մակարդակն ու աշխատանքի որոշակի բաժանումն ապահովելու նպատակով: Սկզբունքները նաեւ արտացոլում են տարբեր քաղաքական առաջնահերթություններ (Գլոբալ ռազմավարություն, Ռիգայի առաջնահերթություններ, Գործընկերության առաջնահերթություններ, 2020 թվականի արդյունքներ):

ՏՀԳ-ն կներառի տեխնիկական աջակցության հետեւյալ տեսակները՝

- Քաղաքականության վերաբերյալ խորհրդատվություն (իրավական փաստաթղթերի մշակում եւ այլն)
- Բարեփոխումների իրականացում (վերապատրաստում, ուղղորդում)
- Ոլորտային ուսումնասիրություն (Ռազմավարական նախաձեռնությունների կենտրոնի հետ համագործակցությամբ եւ ԵՄ ռազմավարական աջակցություն)
- Ենթակառուցվածքների առավել ռիսկային ծրագրերի կամ այլ այլընտրանքների իրագործելիության ուսումնասիրություն
- Ոլորտային քաղաքականության վերաբերյալ երկխոսությանն առնչվող միջոցառումների կազմակերպում

2. Իրականացումը

2.1. Իրականացման մեթոդը

Հայաստանի համար նախատեսված աջակցությունը պետք է համապատասխանի ԵՄԳՊ-ի 215-րդ հոդվածի համաձայն ընդունված սահմանափակող միջոցներով սահմանված պայմաններին եւ ընթացակարգերին¹:

¹ <https://ecas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage-8442/consolidated-list-sanctions.en>

2.1.1. Դրամաշնորհներ. թվինինգ ծրագրերի համար առավելագույնը 5 հայտամրցույթ (ուղղակի կառավարում)

ա) Դրամաշնորհների նպատակները, միջամտության ոլորտները, տարվա առաջնահերթությունները եւ ակնկալվող արդյունքները

Հայաստանի կառավարության պատասխանատվության մակարդակը բարձրացնելու նպատակով հայտամրցույթների միջոցով Թվինինգ ծրագրի մոդելը կօգտագործվի առավելագույնը 5 գործողության համար: 1.1 բաժնում սահմանված եւ Հայաստանի իշխանությունների հետ համաձայնեցված նպատակներին եւ արդյունքներին համապատասխան ոլորտներին աջակցելուց բացի՝ կարող է դիտարկվել նաեւ պետական մարմիններին, ինչպես օրինակ՝ Կրթության ազգային ինստիտուտին, Մարդու իրավունքների պաշտպանի գրասենյակին, Տվյալների պաշտպանության մարմնին եւ Քրեակատարողական/պրոբացիոն ծառայությունների համապատասխան մարմիններին հատուկ աջակցություն տրամադրելու հարցը՝ Համապարփակ եւ ընդլայնված համագործակցության համաձայնագրի ու Հայաստանի հետ գործընկերության առաջնահերթությունների իրականացումն ապահովելու համար:

բ) Համապատասխանության ապահովման համար պայմանները

Թիվ 236/2014 կանոնակարգի (ԵՄ) 4-րդ հոդվածի 10-րդ մասի «բ» կետի համաձայն՝ մասնակցությունը թվինինգ հայտամրցույթներին վերապահվում է ԵՄ անդամ պետությունների պետական կառավարման մարմիններին, որը ենթադրում է անդամ պետության կենտրոնական կամ մարզային իշխանությունները, ինչպես նաեւ վերջիններիս մարմինները, վարչական կառույցները եւ մասնավոր ոլորտի մարմինները, որոնց վերապահված է հանրային ծառայության գործառույթ՝ իրենց վերահսկողության ներքո՝ պայմանով, որ նրանք գործում են՝ հաշվետու լինելով այդ անդամ պետությանը եւ դրա պատասխանատվության ներքո:

գ) Ընտրության եւ տրամադրման հիմնական չափանիշները

Ընտրության հիմնական չափանիշն է դիմողի գործառական կարողությունը:

Տրամադրման կարեւորագույն չափանիշներն են դիմողի տեխնիկական գիտելիքները եւ առաջարկվող գործողության համապատասխանությունը, մեթոդաբանությունը եւ կայունությունը:

դ) Համաֆինանսավորման առավելագույն չափը

Թվինինգ դրամաշնորհի պայմանագրերի համար համաֆինանսավորման չափը կազմում է 100%²:

ե) Հայտամրցույթի (հայտամրցույթների) մեկնարկի նախանշված ժամկետները.

2018 թվականի առաջին եռամսյակ:

զ) Միանվագ գումարների, հաստատուն դրույքաչափերի, միավոր արժեքի օգտագործումը

Թվինինգ պայմանագրերը ներառում են Թվինինգ ձեռնարկով սահմանված՝ ըստ միավոր արժեքի եւ հաստատված տոկոսադրույքով ֆինանսավորման համակարգ՝ ընտրված անդամ պետությունների վարչական մարմինների կողմից տրամադրված պետական հատվածի փորձաքննության հետ կապված ծախսերը փոխհատուցելու համար: Թվինինգ պայմանագրի յուրաքանչյուր շահառուի համար 60 000 եվրոն գերազանցող՝ ըստ միավոր արժեքի եւ հաստատված տոկոսադրույքով ֆինանսավորման այս համակարգի օգտագործումը ենթադրում է առանձին, Հանձնաժողովի հորիզոնական որոշման ընդունում:

² Ինչպես նախատեսված է Թվինինգ ձեռնարկով:

**2.1.2. Դրամաշնորհ՝ ուղղակի տրամադրում Համաշխարհային բանկին
(ուղղակի կառավարում)**

ա) Դրամաշնորհի նպատակները, միջամտության ոլորտները, տարվա առաջնահերթությունները եւ ակնկալվող արդյունքները

Համաձայն 1.2 բաժնի՝ Համաշխարհային բանկն ի սկզբանե եւ նախանշված ձեւով կներառի 1-ին բաղադրիչի 1-ին գործողությունը, 2-րդ բաղադրիչի 1-ին եւ 4-րդ գործողությունները, ինչպես նաեւ 4-րդ բաղադրիչի 2-րդ գործողությունը:

բ) Ուղղակի դրամաշնորհի հիմնավորումը

Հանձնաժողովի լիազոր պատասխանատու պաշտոնյայի պատասխանատվության ներքո՝ դրամաշնորհը կարող է տրամադրվել առանց Համաշխարհային բանկին հայտամրցույթ ներկայացնելու:

Հանձնաժողովի լիազոր պատասխանատու պաշտոնյայի պատասխանատվության ներքո՝ դրամաշնորհի տրամադրման համար առանց հայտամրցույթի դիմելը հիմնավորված է, քանի որ այս գործողությունն ունի հատուկ բնութագրեր, որոնցով տեխնիկական առումով համապատասխանության համար պահանջում են շահառուի հատուկ տեսակ եւ մասնագիտացում՝ 190-րդ հոդվածի 1-ին մասի «զ» ենթակետին (Կիրառման կանոններ) համապատասխան: Համաշխարհային բանկը Հայաստանում համարվում է առաջատար միջազգային կազմակերպություն, որն ունի մեծ փորձ եւ վստահության մանդատ: Համաշխարհային բանկի՝ Հայաստանի գծով ռազմավարությամբ սահմանվում է հանձնառություն՝ օժանդակելու առանցքային ոլորտներում բարեփոխումներին, որոնք անհրաժեշտ են երկրի մրցունակությունը վերականգնելու, մակրոտնտեսական կայունությունը պահպանելու եւ աճը խթանելու համար: Այդպիսի ռազմավարական նպատակները, հանձնառություններն ու երկրի գերակայություններին մասնակցությունը լիարժեքորեն համապատասխանում են այս Գործողության նպատակներին: Փորձը ցույց է տալիս, որ գործունեությունը

հարթ եւ արդյունավետ ձեւով է ընթանում այն ժամանակ, երբ Հայաստանի իշխանություններն աշխատում են այն դոնոր կազմակերպությունների հետ, որոնք երկրում իրենց գրասենյակն ունեն, հասկանում են երկրի առանձնահատկությունները, եւ որոնց այդ իշխանությունները եւ՝ մասնագիտական, եւ՝ կազմակերպչական տեսանկյունից «հուսալի» են համարում:

դ) Ընտրության եւ տրամադրման հիմնական չափանիշները

Ընտրության հիմնական չափանիշներն են դիմողի ֆինանսական եւ գործառնական կարողությունները:

Տրամադրման կարելորագույն չափանիշներն են առաջարկվող գործողության համապատասխանությունը հայտամրցույթի նպատակներին՝ գործողության կառուցվածքը, արդյունավետությունը, իրագործելիությունը, կայունությունը եւ ծախսարդյունավետությունը:

ե) Համաֆինանսավորման առավելագույն չափը

Սույն դրամաշնորհի համար համաֆինանսավորման հնարավոր առավելագույն չափը կազմում է 100%:

Թիվ 966/2012 (ԵՄ, Եվրատոմ) կանոնակարգի 192-րդ հոդվածի համաձայն՝ եթե գործողությունն իրականացնելու համար անհրաժեշտ է ամբողջական ֆինանսավորում, ապա ֆինանսավորման հնարավոր առավելագույն չափը կարող է բարձրացվել մինչեւ 100%: Ամբողջական ֆինանսավորման անհրաժեշտությունը հիմնավորվում է դրամաշնորհ տրամադրելու մասին որոշում կայացնելու պատասխանատվություն կրող՝ Հանձնաժողովի լիազոր պաշտոնյայի կողմից՝ հավասար վերաբերմունքի եւ սահուն ֆինանսական կառավարման սկզբունքներին համապատասխան:

զ) Դրամաշնորհի մասին համաձայնագիրը կնքելու նախանշված եռամսյակը՝ 2018 թվականի առաջին եռամսյակ:

2.1.3. Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկի հետ ուղղակի կառավարում

Այս գործողության մի մասը կարող է իրականացվել Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկի հետ անուղղակի կառավարմամբ՝ թիվ 966/2012 կանոնակարգի (ԵՄ, Եվրատոմ) 58-րդ հոդվածի 1-ին մասի «գ» կետին համապատասխան: Դրա իրականացումը հանգեցնում է 1.2 բաժնում նշված գործունեության իրականացմանը. նախանշվում է, որ ՎԶԵԲ-ը սկզբնական փուլում կանդրադառնա 1-ին բաղադրիչի 2-րդ, 3րդ, 4-րդ գործողություններին եւ 2-րդ բաղադրիչի 2-րդ, 3-րդ գործողություններին: Դրանց իրականացումը հիմնավորված է, որովհետեւ այդ գործողությունն ունի որոշակի առանձնահատկություններ, որոնց դեպքում տեխնիկական հմտությունների եւ մասնագիտացման իմաստով պահանջվում են որոշակի շահառուներ: ՎԶԵԲ-ը Հայաստանում համարվում է առաջատար միջազգային կազմակերպություն, որն ունի մեծ փորձ եւ վստահության մանդատ: ՎԶԵԲ-ի՝ Հայաստանի գծով ռազմավարությամբ սահմանվում է հանձնառություն՝ օժանդակելու առանցքային ոլորտներում բարեփոխումներին, որոնք անհրաժեշտ են երկրի մրցունակությունը վերականգնելու, մասնավոր հատվածի զարգացմանը աջակցելու եւ աճը խթանելու համար: Այդպիսի ռազմավարական նպատակները, հանձնառություններն ու երկրի գերակայություններին փոխկապակցվածությունը լիարժեքորեն համապատասխանում են սույն գործողության նպատակներին: Փորձը ցույց է տալիս, որ գործունեությունը հարթ եւ արդյունավետ ձեւով է ընթանում այն ժամանակ, երբ Հայաստանի իշխանություններն աշխատում են այն դոնոր կազմակերպությունների հետ, որոնք երկրում իրենց գրասենյակն ունեն, հասկանում են երկրի առանձնահատկությունները, եւ որոնց այդ իշխանությունները եւ՝ մասնագիտական, եւ՝ կազմակերպչական տեսանկյունից «հուսալի» են համարում:

Լիազորված մարմինները կատարում են բյուջեի կատարմանն առնչվող հետեւյալ առաջադրանքները. առաջադրանքների կատարմանն աջակցելու

նպատակով փորձագետներին ներգրավելը եւ տարատեսակ աշխատաժողովներ ու վերապատրաստումներ կազմակերպելը:

Եթե վերոնշյալ լիազորված մարմնի հետ բանակցությունները ձախողվում են, ապա սույն գործողության այդ մասը կարող է կատարվել ուղղակի կառավարմամբ՝ 2.1.1. կամ 2.1.4 բաժիններում նշված իրականացման մեթոդներին համապատասխան:

2.1.4. Գնումներ (ուղղակի կառավարում)

Առարկան՝ ընդհանուր ձեակերպումներով (հնարավորության դեպքում)	Տեսակը (աշխատանքներ, մատակարարումներ, ծառայություններ)	Պայմանագրերի նախանշված թիվը	Ընթացակարգի մեկնարկի նախանշված եռամսյակը
Ժամանակավոր տեխնիկական աջակցություն	ծառայություններ	2	2018 թվականի առաջին կիսամյակ

2.2. Գնումների եւ դրամաշնորհների՝ աշխարհագրական առումով համապատասխանության շրջանակը

Գնման եւ դրամաշնորհի տրամադրման ընթացակարգերին մասնակցելու համար աշխարհագրական համապատասխանությունը հիմնադրման վայրի առումով ու հիմնական ակտով սահմանված եւ համապատասխան պայմանագրային փաստաթղթերում նշված կարգով մատակարարվող ապրանքների ծագման առումով կիրառելի է:

Հանձնաժողովի լիազոր պատասխանատու պաշտոնյան կարող է ընդլայնել աշխարհագրական առումով համապատասխանության շրջանակը՝ թիվ 236/2014 (ԵՄ) կանոնակարգի 9-րդ հոդվածի 2-րդ կետի «բ» ենթակետի համաձայն՝ շահագրգիռ երկրների շուկաներում ապրանքների եւ ծառայությունների հրատապ անհրաժեշտությունից կամ անհասանելիությունից ելնելով, կամ պատշաճ կերպով հիմնավորված այլ դեպքերում, երբ անհնարին է դառնում կամ չափազանց դժվարանում է սույն գործողության իրականացումը:

2.3. Նախանշված բյուջե

	ԵՄ մասնակցություն (գումարը՝ եվրոյով)
2.1.1. Հայտամրցույթներ ԹՎինինգի համար (ուղղակի կառավարում)	3 700 000
2.1.2. Ուղղակի դրամաշնորհ ՀԲ (ուղղակի կառավարում)	1 500 000
2.1.3. Պատվիրակման համաձայնագիր ՎԶԵԲ (անուղղակի կառավարում)	1,500,000
2.1.4. Գնումներ (ուղղակի կառավարում)	500 000
2.6. Գնահատում, 2.7 Աուդիտ	150 000
2.8. Հաղորդակցում եւ տեսանելիություն	150 000
Չնախատեսված ծախսեր	Առկա չեն
Ընդամենը	7 500 000

2.4. Կազմակերպական կառուցվածքը եւ պարտավորությունները

Ընդհանուր ուղղվածությունն ու քաղաքականությունը վերահսկելու եւ հաստատելու համար ստեղծվում է Ղեկավար կոմիտե:

Ղեկավար կոմիտեն համաձայնեցնում է տարեկան աշխատանքային պլանը, տեխնիկական եւ ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեկնաբանություններ ներկայացնում, ինչպես նաեւ հաստատում դրանք: Ղեկավար կոմիտեն կարող է նախագծի պատշաճ իրականացումն ապահովելու նպատակով անհրաժեշտ միջոցներ ձեռնարկել՝ սույն գործողության շրջանակներին համապատասխան:

Ծրագրի ղեկավար կոմիտեն կազմված է հետևյալ անդամներից՝

- ԵՄ պատվիրակության ներկայացուցիչ (համանախագահ),
- շահառու երկրի ներկայացուցիչ (համանախագահ),
- ՀԲ-ի ներկայացուցիչ (համանախագահ),
- ՎԶԵԲ-ի ներկայացուցիչ (համանախագահ),

- գործողության համապատասխան շահառուների ներկայացուցիչներ (որպես անդամներ),

- ԵՄ անդամ պետությունների, զարգացման գործընկերների, բիզնես ասոցիացիաների եւ քաղաքացիական հասարակության այլ կազմակերպությունների ներկայացուցիչները պետք է հրավիրվեն (որպես դիտորդներ) ծրագրի իրականացման մոնիթորինգ իրականացնելու նպատակով:

Ծրագրի ղեկավար կոմիտեն հանդիպում է առնվազն տարին երկու անգամ:

2.5. Կատարողականի մոնիթորինգը եւ հաշվետվությունը

Սույն գործողության ամենօրյա տեխնիկական եւ ֆինանսական մոնիթորինգը շարունակական գործընթաց կլինի եւ կկազմի իրականացնող գործընկերոջ պարտավորությունների մի մասը: Այս նպատակով իրականացնող գործընկերը գործողության համար սահմանում է ներքին, տեխնիկական եւ ֆինանսական մշտական մոնիթորինգի համակարգ եւ կազմում առաջընթացի վերաբերյալ պարբերական (առնվազն տարեկան) եւ վերջնական հաշվետվություններ: Յուրաքանչյուր հաշվետվություն տրամադրում է ճշգրիտ նկարագրություն՝ գործողության իրականացման, ի հայտ եկած դժվարությունների, կատարված փոփոխությունների, ինչպես նաեւ գործողության՝ գրանցված արդյունքների (արդյունքների եւ ուղղակի արդյունքների)՝ համապատասխան ցուցանիշներով չափված աստիճանի վերաբերյալ՝ որպես հղում օգտագործելով տրամաբանական կառուցվածքի մատրիցան (որպես ծրագրի միջոց) կամ արդյունքների ցուցանիշների ցանկը (բյուջետային աջակցության համար): Հաշվետվությունը կազմվում է այնպես, որ հնարավոր լինի իրականացնել գործողության համար նախատեսված եւ կիրառված միջոցների ու բյուջետային տվյալների մոնիթորինգ: Նկարագրական եւ ֆինանսական վերջնական հաշվետվությունը կընդգրկի գործողության իրականացման ամբողջ ժամանակահատվածը:

Ծրագրի մոնիթորինգի նպատակով Հանձնաժողովը կարող է իրականացնել լրացուցիչ այցեր եւ՝ իր սեփական անձնակազմի, եւ՝ մոնիթորինգի անկախ վերանայումների համար անմիջականորեն Հանձնաժողովի կողմից աշխատանքի ընդունված (կամ այդպիսի վերանայումներ իրականացնելու համար Հանձնաժողովի կողմից վարձված պատասխանատու գործակալի կողմից աշխատանքի ընդունված) անկախ խորհրդատուների միջոցով:

2.6. Գնահատումը

Հաշվի առնելով գործողության բնույթը՝ սույն գործողության եւ դրա բաղադրիչների համար Հանձնաժողովի կողմից պայմանավորված համատեղ առաքելությամբ անկախ խորհրդատուների միջոցով իրականացվում է վերջնական հաշվետվություն:

Այն կիրականացվի տարբեր մակարդակներում հաշվետվողականության ապահովման եւ ուսուցման նպատակներով (այդ թվում՝ քաղաքականության վերանայման համար)՝ հաշվի առնելով մասնավորապես այն փաստը, որ գործողությամբ պահանջվում է բազմաթիվ իրականացնող գործընկերների միջեւ համապարփակ համակարգում, ինչպես նաեւ միջամտության որոշ ոլորտների քաղաքական զգայունություն:

Հանձնաժողովն առնվազն 1 ամիս առաջ իրականացնող գործընկերոջը տեղեկացնում է գնահատման առաքելությունների իրականացման համար նախատեսված ամսաթվերի մասին: Իրականացնող գործընկերը խելամիտ եւ արդյունավետ կերպով համագործակցում է գնահատման հարցերով փորձագետների հետ եւ, ի թիվս այլնի, նրանց տրամադրում բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները եւ փաստաթղթերը, ինչպես նաեւ ապահովում է նախագծի սենքերի եւ աշխատանքների հասանելիությունը:

Գնահատման հաշվետվությունները տրամադրվում են գործընկեր երկրին եւ մյուս հիմնական շահագրգիռ կողմերին: Իրականացնող գործընկերը եւ

Հանձնաժողովը վերլուծում են գնահատման եզրակացություններն ու առաջարկությունները եւ անհրաժեշտության դեպքում գործընկեր երկրի հետ համաձայնության գալով՝ համատեղ որոշում են կայացնում հետագայում ձեռնարկվելիք գործողությունների եւ ցանկացած անհրաժեշտ փոփոխության, այդ թվում՝ ծրագրի ուղղվածության վերափոխման վերաբերյալ, եթե այդ մասին նշվում է:

Ենթադրաբար, գնահատման ծառայությունների պայմանագրերից մեկը կնքվում է շրջանակային պայմանագրով՝ 2022 թվականի հունիսին:

Գնահատման ֆինանսավորումը պետք է իրականացվի ֆինանսավորման մասին որոշում համարվող մեկ այլ միջոցով:

2.7. Աուդիտը

Հանձնաժողովը, առանց սույն գործողության իրականացման համար կնքված պայմանագրերի նկատմամբ կիրառելի պարտավորությունները սահմանափակելու, կարող է ռիսկերի գնահատման հիման վրա պայմանագիր կնքել անկախ աուդիտ կամ ծախսերի ստուգում իրականացնելու առաջադրանքների վերաբերյալ՝ մեկ կամ մի քանի պայմանագրերի կամ համաձայնագրերի մասով:

Ենթադրաբար, աուդիտի ծառայությունների պայմանագրերից մեկը կկնքվի շրջանակային պայմանագրով՝ 2022 թվականի հունիսին:

Աուդիտի ֆինանսավորումը պետք է իրականացվի ֆինանսավորման մասին որոշում համարվող մեկ այլ միջոցառմամբ:

2.8. Հաղորդակցումը եւ տեսանելիությունը

ԵՄ հաղորդակցումն ու տեսանելիությունն իրավական պարտավորություններ են ԵՄ-ի կողմից ֆինանսավորվող բոլոր արտաքին գործողությունների համար:

Սույն գործողությունը ներառում է հաղորդակցության եւ տեսանելիության միջոցառումներ՝ հիմնված Գործողության հաղորդակցության եւ տեսանելիության հատուկ ծրագրի վրա, որը պետք է մշակվի իրականացման սկզբում եւ աջակցություն ստանա վերը նշված 2.3 բաժնում նշված բյուջեից:

Հաղորդակցման եւ տեսանելիության իրավական պարտավորությունների առումով միջոցառումներն իրականացվում են Հանձնաժողովի, գործընկեր երկրի, կատարողների, դրամաշնորհի շահառուների եւ (կամ) այլ լիազորված մարմինների կողմից: Համապատասխան պայմանագրային պարտավորությունները ներառվում են համապատասխանաբար ֆինանսավորման համաձայնագրում, գնման եւ դրամաշնորհային պայմանագրերում, ինչպես նաեւ լիազորությունների փոխանցման մասին համաձայնագրերում:

«Եվրոպական միության արտաքին գործողությունների համար հաղորդակցության եւ տեսանելիության ձեռնարկ»-ն օգտագործվում է Գործողության հաղորդակցության եւ տեսանելիության ծրագիրը սահմանելու համար, իսկ համապատասխան պայմանագրային պարտավորությունները ներառվում են ֆինանսավորման համաձայնագրերում կամ լիազորությունների փոխանցման մասին համաձայնագրերում:

Արեւելյան հարեւանության մասով ԵՄ-ի կողմից աջակցություն ստացող բոլոր գործողություններն ուղղված են բարձրացնելու թիրախային լսարանների իրազեկության մակարդակը՝ սույն գործողության շրջանակներում ԵՄ օժանդակության մասով կապերի, արդյունքների եւ քաղաքացիների համար վերջնական գործնական օգուտների վերաբերյալ: Տեսանելիության գործողությունները նաեւ պետք է խթանեն միջոցների օգտագործման թափանցիկությունը եւ հաշվետվողականությունը:

Տեղեկացվածության (իրազեկության) բարձրացման գործողությունները վճռական դեր կխաղան սույն գործողության իրականացման գործում.

բյուջետային աջակցության դեպքում ազգային կառավարությունը կապահովի ԵՄ օժանդակության տեսանելիության պատշաճ լուսաբանումը լրատվական միջոցների կողմից: Հաղորդակցման գործողությունների իրականացումը կհանդիսանա իրականացնող կազմակերպությունների պատասխանատվությունը եւ կֆինանսավորվի Գործողությանը հատկացված միջոցներից:

Բոլոր անհրաժեշտ միջոցները կձեռնարկվեն հանրայնացնելու համար այն փաստը, որ գործողությունը ֆինանսավորում է ստացել ԵՄ-ից՝ «Եվրոպական միության արտաքին գործողությունների համար հաղորդակցության եւ տեսանելիության ձեռնարկին» համապատասխան: Հանձնաժողովի կողմից մշակված լրացուցիչ Տեսանելիության ուղեցույցները (Եվրոպական հարեւանության քաղաքականության եւ ընդլայնման բանակցություններ) խստորեն կպահպանվեն:

Անհրաժեշտության դեպքում կիրառվում են Եվրոպական միության եւ ընտրված միջազգային կազմակերպության միջեւ կնքված Ֆինանսական եւ վարչական շրջանակի համաձայնագրի դրույթները:

ԵՄ պատվիրակություններին եւ անհրաժեշտության դեպքում Հարեւանության եւ ընդլայնման բանակցությունների հարցերով գլխավոր տնօրինությանը համապատասխան ուղենիշներին հատուկ տեսանելիության եւ հաղորդակցման գործողությունների պլանավորման ու իրականացման մասին լիովին տեղեկացնելն իրականացնող կազմակերպության պարտավորությունն է:

Իրականացնող կազմակերպությունը զեկուցում է տեսանելիության եւ հաղորդակցման իր գործողությունների, ինչպես նաեւ մոնիթորինգի համապատասխան հանձնաժողովների ընդհանուր գործողության արդյունքների մասին:

Սույն գործողությունը հանրությանը կներկայացվի որպես երկրին, իսկ անհրաժեշտության դեպքում Արեւելյան համագործակցության տարածաշրջանին ցուցաբերվող ԵՄ աջակցության առավել լայն համատեքստի մի մաս՝

հաղորդակցման գործողությունների արդյունավետությունը բարձրացնելու եվ ԵՄ հաղորդակցման ոլորտում մասնատվածությունը նվազեցնելու համար:

Իրականացնող կազմակերպությունը համակարգում է ԵՄ պատվիրակությունների հետ հաղորդակցման բոլոր գործողությունները, ինչպես նաև հնարավորության սահմաններում՝ Եվրոպական հանձնաժողովի կողմից ֆինանսավորվող տարածաշրջանային հաղորդակցման նախաձեռնությունները: Որպես սույն գործողության մաս մշակված հաղորդակցման բոլոր ռազմավարություններն ապահովում են դրանց համապատասխանությունը Եվրոպական հանձնաժողովի կողմից աջակցություն ցուցաբերվող տարածաշրջանային հաղորդակցման նախաձեռնությունների առաջնահերթություններին եւ նպատակներին ու ԵՄ պատվիրակության՝ «ԵՄ-ն Հայաստանի համար» («EU4Armenia») հավաքական նախաձեռնության հաղորդակցման համապատասխան ռազմավարությանը:

3. Նախապայմաններ

ԱՌԿԱ ՉԵՆ

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Տրամաբանական կառուցվածքի մատրիցա

1. ԱՌԴԻՐ. ՏՐԱՄԱՔԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ՄԱՏՐԻՑԱ (ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԻ ՄԻՋՈՑ)

Տրամաբանական կառուցվածքի մատրիցայում ներառված գործողությունները, ակնկալվող արդյունքներն ու բոլոր ցուցանիշները, թիրախներն ու ելակետային ցուցանիշները կողմնորոշիչ են եւ կարող են թարմացվել գործողության իրականացման ընթացքում՝ առանց ֆինանսավորման վերաբերյալ որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու: Այն դեպքում, երբ ձեւավորման փուլում հնարավոր չէ որոշել գործողության վերջնարդյունքները, պետք է ներկայացնել միջանկյալ արդյունքները եւ ընդհանուր ծրագրի ու դրա բաղադրիչների իրականացման մեկնարկային փուլում սահմանված վերջնարդյունքները: Տրամաբանական կառուցվածքի մատրիցան կենթարկվի փոփոխությունների՝ գործողության իրականացման ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում. կավելացվեն նոր տողեր, ինչպես նաեւ սյունակներ՝ վերջնարդյունքի միջանկյալ թիրախների (ուղենիշների) եւ արդյունքի ցուցանիշների համար՝ անհրաժեշտության դեպքում մոնիթորինգի եւ հաշվետվության նպատակով: Հաշվի առեք նաեւ այն, որ ցուցանիշներն անհրաժեշտության դեպքում պետք է տարբերակել ըստ հիմնական խմբերի:

	Արդյունքների շղթա	Ցուցանիշներ	Ելակետեր (2018)	Թիրախներ (2026)	Ստուգման աղբյուրներ եւ միջոցներ	Ենթադրություններ
Ընդհանուր նպատակը. Արդյունքը	Այս Գործողության հիմնական նպատակն է տնտեսական առանցքային բարեփոխումների հարցում աջակցել այն ոլորտներին, որոնք սահմանվել են որպես տնտեսական աճը սահմանափակող կամ աճի հնարավորություններ ընձեռող:	ՀՆԱ-ի աճն ավելացել է	ՀՆԱ-ի աճը	ՀՆԱ-ի աճը	Ազգային վիճակագրական ծառայություններ (ԱՎԾ) եւ Կենտրոնական բանկի տարեկան հաշվետվություններ	Հայաստանի իշխանությունները մշակում են նոր ազգային ռազմավարություն, որը պետք է ապահովի
Հատուկ նպատակ (նպատակներ). Արդյունք (արդյունքներ)	1. Պետական եւ մասնավոր ներդրումները կառավարելու եւ ներգրավելու նպատակով բարելավել տնտեսական կառավարումը	ԱՌԽ/ՀՆԱ-ն ավելացել է	ԱՌԽ/ՀՆԱ Պարտք/ՀՆԱ (50%)	ԱՌԽ/ՀՆԱ Պարտք/ՀՆԱ (60%-ից ցածր)	Ազգային վիճակագրական ծառայություններ (ԱՎԾ) եւ Կենտրոնական բանկի տարեկան հաշվետվություններ	Հայաստանի տնտեսությունը կարող է զգալիորեն լինել արտաքին/տարածաշրջանային ցնցումների նկատմամբ (օրինակ՝ Ռուսաստանի), ներկայումս առողջացման միտում է նկատվում, որը պետք է շարունակվի հաջորդ մի քանի տարվա ընթացքում, ներկայիս Կառավարության հետ Հայաստանի

						տնտեսության կայունության բարելավման հետ կապված լուրջ բարեփոխումներ իրականացնելու հնարավորություն կա
	2. Առօրյա բիզնես գործառնությունների համար բարելավել բիզնես եւ ներդրումային միջավայրը	Պետական ծառայություններից բիզնես ոլորտի գոհունակության մակարդակն աճել է	Բիզնես միջավայրի 2018 թվականի ցուցանիշ (<Բ) եւ համաշխարհային մրցունակություն	Բիզնես միջավայրի 2020 թվականի ցուցանիշ (<Բ) եւ համաշխարհ ային մրցունակությ ուն	<Բ եւ <ՏՖ հաշվետվություններ	
	3. Հայաստանի բիզնես ոլորտում բարելավել առեւտրի եւ շուկայի հնարավորություններ ը/մատչելիության մակարդակը	ԵՄ-ի հետ ապրանքաշրջանառությ ունն աճել է	2018 թվականի ցուցանիշ (<ՏՖ)	2020 թվականի ցուցանիշ (<ՏՖ)	Եվրոստատ, Ազգայի ն վիճակագրական ծառայություններ (ԱՎԾ) եւ Կենտրոնական բանկի տարեկան հաշվետվություններ	
	4. Հաղորդակցություն եւ էներգիա	ԷԱ/ՎԷ-ի տոկոսը էներգիայի հաշվեկշռում ԵԸԱԳ համաձայնագրի՝ իրականացված դրույթների քանակը	Էներգիայի միջազգային գործակալության եվակետային ցուցանիշների գնահատում (2018 թվական) 0	Էներգիայի միջազգային գործակալությ ան եվակետային ցուցանիշների գնահատում (2020	Էներգիայի հաշվեկշռի վերաբերյալ հաշվետվություն (ԷՄԳ) ԵԸԱԳ համաձայնագրի իրականացման	

				թվական) 10	վերաբերյալ հաշվետվություն	
Արդյունքները	Բաղադրիչ 1. Պետական ներդրումների եւ պարտքի կառավարման հետ կապված գործառույթները բարելավվել են «Պետական-մասնավոր գործընկերության մասին» (ՊՄԳ) համընդհանուր օրենքն ընդունվել է եւ կիրարկվում է «Պետական գնումների մասին» նոր օրենքը կիրարկվում է տեղական արժույթի եւ կապիտալի շուկայի զարգացման ճանապարհային քարտեզը շարունակվում է իրականացվել	Ընդունված օրենքների քանակը Իրականացված բարեփոխումների/ միջոցառումների քանակը ՊՄԳ քանակը Միջբանկային ավելի ցածր տոկոսադրույք	Տեխնիկական աջակցության առաջին գործողությամբ կսահմանվեն ելակետային ցուցանիշներ (2018 թվական)	Տեխնիկական աջակցության ելակետային ցուցանիշներ (2020 թվական)	Ընթացիկ հաշվետվություններ Հայաստանի կառավարությունից, ՎԶԵԲ-ից եւ ՀԲ-ից:	

	Բաղադրիչ 2. Կարգավորման ազդեցության գնահատման (ԿԱԳ) գործառույթը վերականգնվել է Սահմանվել են «գործարարների շահերի պաշտպանի» գործառույթները Աջակցություն ՓՄՁ-ների համար բիզնես միջավայրի էկո-համակարգին Ռիսկերի գնահատման վրա հիմնված տեսչական բարեփոխումն ամփոփվել է	Միջամտության տարրեր բնագավառներում ընդունված իրավական ակտերը ԿԱԳ-ի ենթակա իրավական ակտերի քանակը Գործարարների շահերի պաշտպանի՝ սահմանված գործառույթների եւ օգտվող ընկերությունների քանակը Բարեփոխումներով բավարարված ընկերությունների քանակը	Տեխնիկական աջակցության առաջին գործողությամբ կսահմանվեն ելակետային ցուցանիշներ (2018 թվական)	Տեխնիկական աջակցության ելակետային ցուցանիշներ (2020 թվական)	Հայաստանի կառավարության, ՎՋԵԲ-ի, ՀԲ-ի ընթացիկ հաշվետվություններ Հարցումներ ԳԱԿ/ԳՄԿ-ից	Հայաստանի տնտեսությունը կարող է զգալիորեն լինել արտաքին/տարածաշրջանային ցնցումների նկատմամբ (օրինակ՝ Ռուսաստանի), ներկայումս առողջացման միտում է նկատվում, որը պետք է շարունակվի հաջորդ մի քանի տարվա ընթացքում, ներկայիս Կառավարության հետ Հայաստանի տնտեսության կայունության բարելավման հետ կապված լուրջ բարեփոխումներ իրականացնելու հնարավորություն կա
	Բաղադրիչ 3. Մտավոր սեփականության իրավունքները պաշտպանվում են ճիշտ ձևով Մաքսային ծառայության մասով իրականացված	ԵՄ-Հայաստան շրջանակային համաձայնագրի դրույթներին համապատասխան իրականացված միջոցառումների քանակը			ԵՄ-Հայաստան շրջանակային համաձայնագրի՝ առեւտրին առնչվող դրույթների իրականացման վերաբերյալ ԵՄ զեկույց	

	հանձնառությունները՝ համաձայն «Առևտրի դյուրացման մասին» համաձայնագրի վերաբերյալ 8-րդ նախարարական համաժողովի Որակի ենթակառուցվածքով (1) ընկերություններին հնարավորություն է տրվում ավելի լավ պատրաստվել դեպի ԵՄ արտահանումներ կատարելու համար	Բարեփոխումներով բավարարված ընկերությունների քանակը ԵՄ-Հայաստան ապրանքաշրջանառությունն աճել է	Տեխնիկական աջակցության առաջին գործողությամբ կսահմանվեն ելակետային ցուցանիշներ (2018 թվական)	Տեխնիկական աջակցության ելակետային ցուցանիշներ (2020 թվական)	«Առևտրի դյուրացման մասին» համաձայնագրի իրականացման վերաբերյալ ԱՀԿ զեկույցներ Հարցումներ ԳԱԿ/ԳՄԿ-ից	
	Բաղադրիչ 4. Ավիացիոն աջակցության տրամադրում ԵՄԱՏ համաձայնագրի իրականացման հարցում Էներգաարդյունավետության ելակետային զարգացում	ԵՄ-Հայաստան ԵԸԱԳ համաձայնագրի դրույթներին համապատասխան իրականացված միջոցառումների քանակը ԷԱ/ՎԷ-ի տոկոսը էներգիայի ընդհանուր հաշվեկշռում	Տեխնիկական աջակցության առաջին գործողությամբ կսահմանվեն ելակետային ցուցանիշներ (2018 թվական)	Տեխնիկական աջակցության ելակետային ցուցանիշներ (2020 թվական)	ԵՄ/Հայաստան զեկույցներ ԷՄԳ հաշվետվություններ/ ԱՎԾ հաշվետվություններ	

Ֆինանսավորման համաձայնագիր. Հավելված II. Ընդհանուր պայմաններ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ II. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Բովանդակություն

ՀԱՎԵԼՎԱԾ II. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ	1
Բովանդակություն.....	1
Մաս 1. Դրույթներ, որոնք կիրառելի են այն գործողությունների նկատմամբ, որոնց դեպքում Գործընկերը պատվիրատուն է.....	3
Հոդված 1. Ընդհանուր սկզբունքները.....	3
Հոդված 2. Գործընկերոջ կողմից պայմանագրերը եւ համաձայնագրերը ստորագրելու վերջնաժամկետը	10
Հոդված 3. Բացառումը եւ վարչական պատասխանատվության միջոցները	12
Հոդված 4. Մասնակի պատվիրակումը.....	16
Հոդված 5. Ծրագրի նախահաշվի կանխավճարային բաղադրիչը.....	22
Հոդված 6. Գործընկերոջ կողմից կառավարվող ակտիվների համախումբը.....	27
Հոդված 7. Գործընկերոջ կողմից գնումների եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի վերաբերյալ տեղեկությունների հրապարակումը	28
Հոդված 8. Ֆինանսական միջոցների գանձումը.....	30
Հոդված 9. Պայմանագրերի եւ համաձայնագրերի համաձայն ներկայացվող ֆինանսական պահանջները	32
Հոդված 10. Գերաժախսերը եւ դրանց ֆինանսավորման եղանակները.....	32
Մաս 2. Բյուջետային աջակցության նկատմամբ կիրառվող դրույթներ	34
Հոդված 11. Քաղաքականության մշակման հարցերով երկխոսությունը.....	34
Հոդված 12. Պայմանների համապատասխանության ստուգումը եւ հատկացումները	34
Հոդված 13. Բյուջետային աջակցության թափանցիկությունը	35
Հոդված 14. Բյուջետային աջակցության գանձումը.....	35

Մաս 3. Սույն գործողության նկատմամբ ամբողջությամբ՝ կառավարման ձեւից անկախ կիրառելի դրույթներ.....	36
Հոդված 15. Կատարման ժամկետը եւ պայմանագրի կնքելու վերջնաժամկետը	36
Հոդված 16. Հանձնաժողովի, Խարդախության դեմ պայքարի եվրոպական գրասենյակի (ԽՊԵԳ) եւ Աուդիտորների եվրոպական դատարանի կողմից իրականացվող վերահսկողությունն ու ստուգումները	37
Հոդված 17. Գործընկերոջ խնդիրները՝ օրինախախտումների, խարդախության եւ կոռուպցիայի դեմ պայքարում.....	39
Հոդված 18. Վճարումների կասեցումը.....	41
Հոդված 19. Հանձնաժողովի կողմից գանձված ֆինանսական միջոցների հատկացումը գործողությանը	43
Հոդված 20. Հիմնադրման եւ բնակության իրավունքը	43
Հոդված 21. Հարկային եւ մաքսային դրույթներն ու արտարժույթի փոխանակման կարգավորումը.....	44
Հոդված 22. Գաղտնիությունը.....	44
Հոդված 23. Ուսումնասիրությունների օգտագործումը.....	45
Հոդված 24. Գործընկերոջ եւ Հանձնաժողովի միջեւ խորհրդակցությունը.....	45
Հոդված 25. Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի փոփոխումը	46
Հոդված 26. Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողության կասեցումը..	47
Հոդված 27. Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողության դադարեցումը.....	50
Հոդված 28. Վեճերի կարգավորումը.....	50

Մաս 1. Դրույթներ, որոնք կիրառելի են այն գործողությունների նկատմամբ, որոնց դեպքում Գործընկերը պատվիրատուն է

Հոդված 1. Ընդհանուր սկզբունքները

1.1 1-ին մասի նպատակն է սահմանել Գործընկերոջն առաջադրված խնդիրները՝ անուղղակի կառավարման մասով, ինչպես նկարագրված է I հավելվածում (Տեխնիկական եւ վարչական դրույթներ), եւ սահմանել Գործընկերոջ եւ Հանձնաժողովի իրավունքներն ու պարտավորություններն այդ խնդիրները կատարելիս:

1-ին մասը վերաբերում է այն խնդիրներին, որոնք առնչվում են ԵՄ օժանդակությանը՝ առանձին կամ Գործընկերոջ կամ երրորդ կողմի ֆինանսական միջոցների հետ զուգակցված, եթե այդպիսի միջոցները ներդրվում են համաֆինանսավորման շրջանակներում, այն է՝ համախմբվում են:

Այդ խնդիրները ներառում են գնումների եւ դրամաշնորհի տրամադրման ընթացակարգերի իրականացումը որպես պատվիրատու հանդես եկող Գործընկերոջ կողմից, ինչպես նաեւ դրա արդյունքում գնումների ու դրամաշնորհի պայմանագրերի շնորհումը, ստորագրումը եւ կատարումը:

Որոշակի խնդիրների կատարման համար Գործընկերոջ կառավարությանը կամ վարչական կառուցվածքին առնչվող եւ I հավելվածում (Տեխնիկական եւ վարչական դրույթներ) նշված մարմինների նշանակումը չի որակվում որպես ենթապատվիրակում: Նման մարմինները պետք է հարգեն որպես պատվիրատու հանդես եկող Գործընկերոջ համար 1-ին մասում սահմանված իրավունքներն ու պարտավորությունները, մինչդեռ միաժամանակ Գործընկերն ամբողջությամբ պատասխանատու է սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրով սահմանված պարտավորությունների կատարման համար: Ֆինանսավորման համաձայնագրում Գործընկերոջը կատարված հղումները նաեւ վերաբերում են այդ մարմիններին:

Որպես պատվիրատու՝ Գործընկերը գործում է մասնակի պատվիրակման շրջանակներում՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ այն գործում է Ծրագրի նախահաշվի կանխավճարային բաղադրիչի կամ Գործընկերոջ կողմից կառավարվող ակտիվների համախմբի շրջանակներում:

- Մասնակի պատվիրակման դեպքում Գործընկերը հանդես է գալիս որպես պատվիրատու՝ գնումների պայմանագրերի ու դրամաշնորհի պայմանագրերի համար, մինչդեռ Հանձնաժողովը նախապես վերահսկում է պայմանագրերի շնորհման բոլոր ընթացակարգերը եւ կատարում է բոլոր հարակից վճարումները կատարողներին եւ դրամաշնորհի շահառուներին:
- Ծրագրի նախահաշվի կանխավճարային բաղադրիչի շրջանակներում Գործընկերը հանդես է գալիս որպես պատվիրատու՝ գնումների ու դրամաշնորհի պայմանագրերի համար, մինչդեռ այն որոշված սահմաններում կարող է իրականացնել գնումների եւ դրամաշնորհի տրամադրման ընթացակարգեր՝ Հանձնաժողովի սահմանափակ նախնական հսկողությամբ կամ առանց դրա, եւ կատարել վճարումներ կատարողներին եւ դրամաշնորհի շահառուներին, ինչպես նաեւ վճարումներ անմիջական աշխատանքի համատեքստում:
- Գործընկերոջ կողմից կառավարվող ակտիվների համախմբի շրջանակներում Գործընկերը հանդես է գալիս որպես պատվիրատու՝ գնումների ու դրամաշնորհի պայմանագրերի համար, մինչդեռ Հանձնաժողովը չի իրականացնում պայմանագրերի շնորհման որեւէ ընթացակարգի նախնական հսկողություն, իսկ Գործընկերը կատարում է բոլոր հարակից վճարումները կատարողներին եւ դրամաշնորհի շահառուներին:

Եթե Գործընկերը ԱԿԽ երկրների խմբից է, եւ գործողությունը ֆինանսավորվում է ԶԵՀ-ի կողմից՝ Հատուկ պայմանների 1.1 հոդվածի

համաձայն, ապա առաջադրվող խնդիրները 35(1) հոդվածի 6-րդ ենթապարբերության «գ»-«ժ» կետերում եւ ԱԿԽ-ԵՀ գործընկերության համաձայնագրի IV հավելվածի 35(2) հոդվածում թվարկվածներն են:

Եթե Գործընկերն ԱԵՏ (Անդրծովյան երկրներ եւ տարածքներ) է, եւ գործողությունը ֆինանսավորվում է ԶԵՀ-ի կողմից՝ Հատուկ պայմանների 1.1 հոդվածի համաձայն, ապա առաջադրված խնդիրների կատարումը պետք է նաեւ համապատասխանի Խորհրդի 2013 թվականի նոյեմբերի 25-ի՝ Եվրոպական միության հետ Անդրծովյան երկրների եւ տարածքների ասոցացման վերաբերյալ թիվ 2013/755/ԵՄ որոշման (Անդրծովյան ասոցացման վերաբերյալ որոշում) 86(3) հոդվածի պայմաններին:

1.2 Գործընկերը պատասխանատու է սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրով սահմանված պարտավորությունների կատարման համար, նույնիսկ եթե նա որոշակի խնդիրների իրականացումը պատվիրակում է I հավելվածով (Տեխնիկական եւ վարչական դրույթներ) նախատեսված այլ մարմինների: Հանձնաժողովին, մասնավորապես, իրավունք է վերապահվում կասեցնելու վճարումները ու կասեցնելու եւ (կամ) դադարեցնելու սույն Ֆինանսավորման համաձայնագիրն այն անձանց գործողությունների, անգործության եւ (կամ) համապատասխան հանգամանքների հիման վրա, որոնց պատվիրակվել է խնդիրների կատարումը:

1.3 Գործընկերը ստեղծում է գործուն ու արդյունավետ ներքին հսկողության համակարգ եւ ապահովում է դրա գործունեությունը: Գործընկերը պահպանում է ողջամիտ ֆինանսական կառավարման, թափանցիկության ու խտրականության բացառման սկզբունքները եւ խուսափում է շահերի բախման իրավիճակներից:

Շահերի բախում առկա է այն դեպքում, երբ որեւէ պատասխանատու անձի կողմից գործառույթների անկողմնակալ եւ օբյեկտիվ իրականացումը վտանգվում է ընտանիքի, զգացմունքների, քաղաքական հայացքների կամ

ազգային պատկանելության պատճառով, տնտեսական շահի կամ մրցույթի մասնակցի կամ դիմումատուի կամ կատարողի կամ դրամաշնորհի շահառուի հետ ընդհանուր այլ շահի դեպքում:

Ներքին հսկողության համակարգը գործընթաց է, որը նպատակաուղղված է գործուն, արդյունավետ ու ծախսարդյունավետ գործառնությունների իրականացման, հաշվետվությունների արժանահավատության, ակտիվների ու տվյալների պաշտպանության, խարդախության եւ օրինախախտումների կանխման, բացահայտման ու շտկման եւ ֆինանսական գործառնության օրինականությանն ու օրինաչափությանն առնչվող ռիսկերի պատշաճ կառավարման համար հիմնավոր երաշխիքներ ապահովելուն՝ հաշվի առնելով աշխատանքների երկարաժամկետությունը, ինչպես նաեւ համապատասխան վճարումների բնույթը:

Մասնավորապես, եթե Գործընկերը վճարումները կատարում է ծրագրի նախահաշվի կանխավճարային բաղադրիչին համապատասխան կամ Գործընկերոջ կողմից կառավարվող ակտիվների համախմբի շրջանակներում, ապա լիազորող պաշտոնատար անձի եւ հաշվապահի գործառույթները տարանջատվում են եւ երկուստեք անհամատեղելի են, եւ Գործընկերը կիրառում է հաշվապահական համակարգ, որն ապահովում է ճշգրիտ, ամբողջական, վստահելի եւ ժամանակին տրամադրվող տեղեկություններ:

1.4 Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գնումների պայմանագրերի եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի շնորհման համար Գործընկերը կիրառում է իր սեփական ընթացակարգերն ու ստանդարտ փաստաթղթերը (ակտիվների համախմբի դեպքում՝ նաեւ ակտիվների համախմբի դոնորների կողմից համաձայնեցված), Գործընկերը պայմանագրերի շնորհման ընթացակարգերն իրականացնում է եւ դրանց արդյունքում պայմանագրերն ու համաձայնագրերը կնքում է սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի լեզվով:

1.5 Գործընկերը ձեռնարկում է անհրաժեշտ միջոցներ՝ իրեն հանձնարարված աշխատանքների կամ սույն գործողության շրջանակներում այլ

աշխատանքների համար՝ ԵՄ-ի կողմից ֆինանսավորման տեսանելիությունն ապահովելու նպատակով: Այս միջոցները սահմանվում են I հավելվածով (Տեխնիկական եւ վարչական դրույթներ) կամ հետագայում համաձայնեցվում են Գործընկերոջ եւ Հանձնաժողովի միջեւ:

Հաղորդակցության եւ տեղեկությունների վերաբերյալ այդ միջոցները պետք է համապատասխանեն Հանձնաժողովի կողմից սահմանված եւ հրապարակված՝ ԵՄ արտաքին գործողությունների համար նախատեսված «Հաղորդակցություն եւ տեսանելիություն» ձեռնարկին, որն ուժի մեջ է այդ միջոցների իրականացման պահից:

1.6 Մասնակի պատվիրական եւ Ծրագրի նախահաշվի կանխավճարային բաղադրիչի շրջանակներում Գործընկերը, կատարման ժամկետի ավարտից սկսած, 5 տարով պահում է սույն Ֆինանսավորման համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո կամ ավելի վաղ ամսաթվից Հատուկ պայմանների 6-րդ հոդվածով սահմանված՝ ծախսերի կատարումը թույլատրելու օրվանից հետո կազմված համապատասխան բոլոր ֆինանսական եւ պայմանագրային օժանդակ փաստաթղթերը, մասնավորապես հետեւյալը.

Գնումների ընթացակարգեր՝

ա. նախնական գնահատման հայտարարությունը, որը պարունակում է գնումների հայտարարությունը հրապարակելու վերաբերյալ ապացույց եւ շտկումների ցանկ.

բ. նախաորակավորված մասնակիցներին ընտրող մասնագետների նշանակումը.

գ. նախաորակավորված մասնակիցների ցուցակի վերաբերյալ հաշվետվությունը (ներառյալ՝ հավելվածները) եւ դիմումները.

դ. նախաորակավորման հայտարարության հրապարակման վերաբերյալ ապացույցը.

ե. վերջնացուցակում չընդգրկված թեկնածուներին ուղարկված նամակները.

զ. մրցույթի հրավերը կամ համարժեք փաստաթուղթը.

է. մրցույթի փաթեթը, այդ թվում՝ հավելվածները, պարզաբանումները, հանդիպումների արձանագրությունները, հրապարակման ապացույցը.

ը. գնահատման հանձնաժողովի նշանակումը.

թ. մրցույթի բացման հաշվետվությունը, ներառյալ՝ հավելվածները.

ժ. գնահատման/բանակցությունների հաշվետվությունը, ներառյալ՝ հավելվածները եւ ստացված հայտերը¹.

ժա. ծանուցագիրը.

ժբ. օժանդակ փաստաթղթերը.

ժգ. պայմանագիր ներկայացնելու վերաբերյալ ուղեկցող նամակը.

ժդ. հաղթող չճանաչված թեկնածուներին ուղարկված նամակները.

ժե. պայմանագիրը շնորհելու/չելյալ հայտարարելու մասին ծանուցումը՝ ներառյալ հրապարակման ապացույցը.

ժզ. ստորագրված պայմանագրերը, փոփոխությունները, լրացումները եւ համապատասխան թղթակցությունը:

Հայտերի ներկայացման հրավերները եւ դրամաշնորհների ուղղակի տրամադրումը՝

ա. գնահատման հանձնաժողովի նշանակումը.

¹ Մրցույթում հաղթող չճանաչված հայտերի հեռացումը գնումների ընթացակարգի դադարեցումից հինգ տարի հետո:

բ. բացման եւ վարչական հարցերով հաշվետվությունը, ներառյալ՝ հավելվածներն ու ստացված դիմումները².

գ. հայեցակարգային փաստաթղթի գնահատմանը հաջորդող նամակները՝ հաղթող ճանաչված եւ հաղթող չճանաչված դիմումատուներին.

դ. հայեցակարգային փաստաթղթի գնահատման հաշվետվությունը.

ե. ամբողջական դիմումի գնահատման հաշվետվությունը կամ բանակցությունների հաշվետվությունը համապատասխան հավելվածների հետ.

զ. համապատասխանության ստուգումը եւ օժանդակ փաստաթղթերը.

է. ամբողջական դիմումի գնահատմանը հաջորդող՝ հաղթող ճանաչված եւ չճանաչված դիմումատուներին ուղարկված նամակները՝ հաստատված պահուստային ցուցակի հետ.

ը. դրամաշնորհի պայմանագիր ներկայացնելու վերաբերյալ ուղեկցող նամակը.

թ. շնորհելու/չեղյալ հայտարարելու մասին ծանուցումը՝ հրապարակման ապացույցի հետ.

ժ. ստորագրված պայմանագրերը, փոփոխությունները, լրացումները եւ համապատասխան թղթակցությունը:

1.7 Գործընկերն ապահովում է անձնական տվյալների պատշաճ պաշտպանությունը: Անձնական տվյալներ նշանակում է նույնականացված կամ նույնականացման ենթակա ֆիզիկական անձին վերաբերող ցանկացած տեղեկություն: Անձնական տվյալների մշակմանն առնչվող ցանկացած գործողություն, ինչպես, օրինակ՝ հավաքելը, ամրագրելը, կազմակերպելը,

² Մրցույթում հաղթող չճանաչված հայտերի հեռացումը դրամաշնորհի տրամադրման ընթացակարգի դադարեցումից երեք տարի հետո:

պահպանելը, հարմարեցնելը կամ վերափոխելը, վերականգնելը, համաձայնեցնելը, օգտագործելը, տարածելը, ջնջելը կամ ոչնչացնելը հիմնված է Գործընկերոջ կանոնների եւ ընթացակարգերի վրա եւ իրականացվում է միայն այնքանով, որքանով դա անհրաժեշտ է սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի կատարման համար:

Մասնավորապես, Գործընկերը ձեռնարկում է համապատասխան տեխնիկական եւ կազմակերպական անվտանգության միջոցներ, որոնք առնչվում են այդպիսի ցանկացած գործողության հատուկ ռիսկերին եւ տվյալ ֆիզիկական անձին վերաբերող տեղեկության բնույթին, որպեսզի՝

ա) կանխի չլիազորված անձի կողմից այնպիսի համակարգչային համակարգերից օգտվելը, որոնց միջոցով իրականացվում են այդպիսի գործողություններ, մասնավորապես՝ տվյալների կրիչների չթույլատրված ընթերցում, արտագրում, փոփոխում կամ վերացում, տվյալների չթույլատրված մուտքագրում, ինչպես նաեւ պահպանվող տեղեկությունների չթույլատրված տարածում, վերափոխում կամ ջնջում.

բ) ապահովի, որ SS համակարգի՝ այդպիսի գործողություններ կատարող լիազորված օգտագործողները կարողանան օգտվել միայն այն տեղեկություններից, որոնցից նրանց թույլատրված է օգտվել.

գ) իր կազմակերպական կառուցվածքը մշակի այնպես, որ այն բավարարի վերոնշյալ պահանջները:

Հոդված 2. Գործընկերոջ կողմից պայմանագրերը եւ համաձայնագրերը ստորագրելու վերջնաժամկետը

2.1 Գնումների պայմանագրերը եւ դրամաշնորհի պայմանագրերը պետք է ստորագրվեն սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործառնական իրականացման փուլի ընթացքում:

Բազում դոնորներ ունեցող Գործողություն իրականացնելիս գնումների պայմանագրերը եւ դրամաշնորհի պայմանագրերը պետք է կնքվեն Հատուկ պայմաններով կամ ծրագրի նախահաշվի կանխավճարային բաղադրիչի համար սահմանված վերջնաժամկետում:

Այն դեպքում, երբ Գործողությունը բազում դոնորներ ունեցող Գործողություն չէ, գնումների պայմանագրերը եւ դրամաշնորհի պայմանագրերը պետք է կնքվեն սույն Ֆինանսավորման համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու պահից ամենաուշը երեք տարվա ընթացքում:

Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի՝ նոր աշխատանքներ նախատեսող եւ ԵՄ օժանդակության չափն ավելացնող փոփոխությունից բխող՝ գնումների լրացուցիչ պայմանագրերը եւ դրամաշնորհի լրացուցիչ պայմանագրերը պետք է ստորագրվեն սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի՝ այդ փոփոխությունն ուժի մեջ մտնելու պահից ամենաուշը երեք տարվա ընթացքում կամ բազում դոնորներ ունեցող Գործողության դեպքում՝ պայմանագիր կնքելու ֆիքսված վերջնաժամկետում:

Բազում դոնորներ չունեցող Գործողությունների համար այդ եռամյա վերջնաժամկետը չի կարող երկարաձգվել՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գործողությունը ֆինանսավորվում է ԶԵՀ-ի կողմից: Նման դեպքերում երկարաձգումը սահմանվում է Հատուկ պայմանների 6-րդ հոդվածով:

2.2 Այնուամենայնիվ, հետեւյալ գործարքները կարող են կնքվել գործառնական իրականացման փուլի ցանկացած պահին՝

ա. արդեն իսկ ստորագրված՝ գնումների պայմանագրերի եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի փոփոխությունները.

բ. գնումների առանձին պայմանագրեր, որոնք կնքվում են գնումների գործող պայմանագրերի վաղաժամկետ դադարեցումից հետո.

գ. աուդիտին եւ գնահատմանը վերաբերող պայմանագրերը, որոնք կարող են նաեւ ստորագրվել փակման փուլի ընթացքում.

դ. 5.1 հոդվածում նշված գործառնական ծախսերը:

2.3 2.1 հոդվածում նշված վերջնաժամկետները լրանալուց հետո Գործընկերոջը վստահված հարակից այն գործողությունների ֆինանսական հաշվեկշիռը, որոնց վերաբերյալ պայմանագրեր պատշաճորեն չեն ստորագրվել, չեղարկվում է Հանձնաժողովի կողմից:

2.4 Նման չեղարկումը չի կիրառվում 2.2(գ) հոդվածում նշված՝ աուդիտի եւ գնահատման համար նախատեսված ֆինանսական միջոցների կամ 2.2(դ) հոդվածում նշված գործառնական ծախսերի նկատմամբ:

Նույն կերպ այդ չեղարկումը չի կիրառվում չնախատեսված ծախսերը հոգալու համար նախատեսված միջոցների ֆինանսական հաշվեկշիռի կամ 2.2(բ) հոդվածում նշված՝ պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցումից հետո կրկին հասանելի ֆինանսական միջոցների նկատմամբ, որոնք երկուսն էլ կարող են օգտագործվել 2.2 հոդվածում նշված պայմանագրերը ֆինանսավորելու նպատակով:

Հոդված 3. Բացառումը եւ վարչական պատասխանատվության միջոցները

3.1 Բացառման չափանիշները

3.1.1 Գնումների եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի շնորհմանն առնչվող՝ Հանձնաժողովի կողմից սահմանված եւ հրապարակված ընթացակարգերն ու ստանդարտ փաստաթղթերը կիրառելիս Գործընկերը համապատասխանաբար պետք է ապահովի, որ՝

- ԵՄ-ի կողմից ֆինանսավորվող գնումների կամ դրամաշնորհի տվյալ ընթացակարգին առնչվող գնումների կամ դրամաշնորհի պայմանագիր չկնքվի այն տնտեսավարող սուբյեկտի կամ դրամաշնորհի համար դիմող անձի հետ, որը՝

ա) սխալ է ներկայացրել ընթացակարգին մասնակցելու պայման հանդիսացող՝ պահանջվող տեղեկությունը կամ չի ներկայացրել այդ տեղեկությունը,

բ) նախկինում ներգրավված է եղել գնումների վերաբերյալ փաստաթղթերի նախապատրաստմանը, եւ դա հանգեցրել է մրցակցության պայմանների այնպիսի խախտման, որն այլ կերպ հնարավոր չէ վերացնել.

- ԵՄ-ի կողմից ֆինանսավորվող գնումների կամ դրամաշնորհի ոչ մի պայմանագիր չկնքվի այն տնտեսավարող սուբյեկտի կամ դրամաշնորհի համար դիմող անձի հետ, ով անձամբ կամ ում ներկայացնելու, որոշում կայացնելու կամ ում նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու լիազորություն ունեցող անձը՝

ա) սնանկ է, գտնվում է անվճարունակության կամ լուծարման գործընթացում կամ նմանատիպ գործընթացից բխող՝ ներպետական օրենսդրությամբ կամ կարգավորումներով նախատեսված համարժեք իրավիճակում,

բ) ում առնչությամբ վերջնական վճռով կամ վերջնական վարչական որոշմամբ ճանաչվել է հարկերի վճարման կամ սոցիալական ապահովության վճարների կատարման գծով իր պարտավորությունները խախտելու փաստը,

գ) վերջնական վճռով կամ վերջնական վարչական որոշմամբ մեղավոր է ճանաչվել պաշտոնեական պարտականությունները ոչ պատշաճ կատարելու համար,

դ) վերջնական դատավճռով մեղավոր է ճանաչվել խարդախության, կոռուպցիայի, հանցավոր համագործակցության մեջ մասնակցության, փողերի լվացման, ահաբեկչական հանցագործությունների, երեխաների աշխատանքի կամ մարդկանց թրաֆիքինգի համար,

ե) էական թերացումներ է ունեցել ԵՄ-ի կողմից ֆինանսավորվող պայմանագրի կատարման հետ կապված առանցքային պարտավորությունները կատարելիս,

զ) ում առնչությամբ վերջնական վճռով կամ վերջնական վարչական որոշմամբ ճանաչվել է ԵՄ-ի ֆինանսական շահի վրա բացասաբար ազդող խախտում կատարելու փաստը:

3.1.2 Գնումների եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի շնորհմանն առնչվող սեփական (ակտիվների համախմբի դեպքում՝ նաեւ ակտիվների համախմբի դոնորների կողմից համաձայնեցված) ընթացակարգերն ու ստանդարտ փաստաթղթերը կիրառելիս Գործընկերը, իր ներպետական օրենսդրությանը համապատասխան, ընդունում է միջոցներ՝ ապահովելու, որ ԵՄ-ի կողմից ֆինանսավորվող՝ գնումների կամ դրամաշնորհի ոչ մի պայմանագիր չշնորհվի այն տնտեսավարող սուբյեկտին կամ դրամաշնորհի համար դիմող անձին, որը հայտնվել է 3.1.1 հոդվածի 1-ին պարբերության «ա» ենթակետում, 3.1.1 հոդվածի 2-րդ պարբերության «դ» ենթակետում եւ 3.1.1 հոդվածի 2-րդ պարբերության «զ» ենթակետում նշված հանգամանքներից որեւէ մեկում:

Գործընկերը հարկ եղած դեպքում եւ իր սեփական պատասխանատվությամբ կարող է հաշվի առնել Հանձնաժողովի՝ Վաղ հայտնաբերման եւ բացառման համակարգում [Early Detection and Exclusion System] ներառված տեղեկությունները՝ գնումների եւ դրամաշնորհի պայմանագրերը շնորհելիս: Տեղեկություններից օգտվելու հնարավորությունը կարող է տրամադրվել համակարգման մարմնի (մարմինների) միջոցով կամ Հանձնաժողով ուղարկվող հաղորդագրության միջոցով (Եվրոպական հանձնաժողով, Բյուջեի հարցերով գլխավոր տնօրինություն, Հանձնաժողովի հաշվապահ, BRE2-13/505, B-1049, Բյուսել, Բելգիա եւ BUDG-C01-EXCL-DB@ec.europa.eu էլեկտրոնային հասցեին՝ պատճենն ուղարկելով նաեւ Հանձնաժողովի՝ Հատուկ պայմանների 3-րդ հոդվածում նշված հասցեին):

Հանձնաժողովը կարող է հրաժարվել վճարումներ կատարել բացառման հանգամանքներում հայտնված կատարողին կամ դրամաշնորհի շահառուին:

3.2 Տեղեկություններ փոխանակելու պարտավորությունը

Գործընկերը տեղեկացնում է Հանձնաժողովին, երբ տնտեսավարող սուբյեկտը կամ դրամաշնորհի համար դիմողը գտնվում է 3.1 հոդվածում նշված իրավիճակում կամ կատարել է օրինախախտումներ եւ խարդախություն կամ թույլ է տվել իր պայմանագրային պարտավորությունների էական խախտում:

3.3 Վարչական պատասխանատվության միջոցները

Եթե Գործընկերը I հավելվածում նշված խնդիրները կատարելիս տեղեկանում է 3.1 հոդվածով նախատեսված իրավիճակներից որեւէ մեկի մասին, ապա Գործընկերն իր ներպետական օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տնտեսավարող սուբյեկտի կամ դրամաշնորհի համար դիմողի նկատմամբ կիրառում է գնումների կամ դրամաշնորհի տրամադրման իր հետագա ընթացակարգերին մասնակցությունից բացառում եւ (կամ) տվյալ պայմանագրի արժեքին համարժեք ֆինանսական տույժ: Նման ֆինանսական տույժերը կամ բացառումները կիրառվում են մրցակցային դատավարության հիման վրա՝ ապահովելով համապատասխան անձի պաշտպանության իրավունքը:

Առաջին պարբերության իմաստով՝ Գործընկերոջ գործելու անհնարինության դեպքեր են համարվում, ի թիվս այլնի, այն դեպքերը, երբ՝

- Գործընկերոջ ներպետական օրենսդրությամբ չի թույլատրվում բացառման եւ (կամ) ֆինանսական տույժի կիրառումը.
- ԵՄ-ի ֆինանսական շահերի պաշտպանության համար պահանջվում է Գործընկերոջ ներքին ընթացակարգերի հետ անհամատեղելի վերջնաժամկետների ընթացքում վարչական պատասխանատվության միջոցի կիրառումը.

- վարչական պատասխանատվության միջոցի կիրառման համար պահանջվում է Գործընկերոջ առկա միջոցներից ավելի միջոցների մոբիլիզացում.
- վերջինիս ներպետական օրենսդրությամբ թույլ չի տրվում տնտեսավարող սուբյեկտին բացառել ԵՄ-ի կողմից ֆինանսավորվող դրամաշնորհի տրամադրման բոլոր ընթացակարգերին մասնակցությունից:

Գործելու անհնարինության այս դեպքերում Գործընկերը Հանձնաժողովին ծանուցում է իր այդ խոչընդոտի մասին: Հանձնաժողովը կարող է որոշել բացառում կիրառել ԵՄ-ի կողմից ֆինանսավորվող դրամաշնորհի տրամադրման հետագա ընթացակարգերին մասնակցությունից եւ (կամ) կիրառել տվյալ պայմանագրի ընդհանուր արժեքի 2-ից 10%-ի չափով ֆինանսական տույժ:

Հոդված 4. Մասնակի պատվիրակումը

Դրամաշնորհի տրամադրման ընթացակարգերը

4.1 Խնդիրները կատարվում են Գործընկերոջ կողմից՝ տվյալ ընթացակարգը սկսելու պահին ուժի մեջ գտնվող՝ Հանձնաժողովի կողմից սահմանված եւ հրապարակված՝ գնումների պայմանագրերի եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի շնորհման ընթացակարգերին ու ստանդարտ փաստաթղթերին համապատասխան:

Նախապես իրականացվող (ex ante) հսկողությունը

4.2 Նախապես իրականացվող հսկողությունը թույլատրելու համար Գործընկերը Հանձնաժողովի հաստատմանն է ներկայացնում մրցույթին մասնակցության փաթեթները եւ հայտերի ներկայացման հրավերներին առնչվող

փաստաթղթերը՝ մինչև մրցույթի հրավերներ եւ հայտերի ներկայացման հրավերներ ներկայացնելը: Նույն կերպ Գործընկերը հրավիրում է Հանձնաժողովին մրցույթների եւ հայտերի բացմանը եւ Հանձնաժողովին է տրամադրում ստացված մրցույթների եւ հայտերի պատճենները: Գործընկերը Հանձնաժողովին ծանուցում է մրցույթների եւ հայտերի ուսումնասիրման արդյունքների մասին եւ Հանձնաժողովի հաստատմանն է ներկայացնում դրամաշնորհի տրամադրման հայտը, ինչպես նաեւ գնումների պայմանագրերի եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի նախագծերը:

Գնումների պայմանագրերի եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի կատարման ընթացքում Գործընկերը Հանձնաժողովի նախնական հաստատմանն է ներկայացնում նաեւ հավելվածների նախագծերը եւ կից վարչական ակտերի նախագծերը:

Գործընկերը հրավիրում է Հանձնաժողովին ժամանակավոր եւ վերջնական ընդունման համար:

Հաշվետվությունը

4.3 Հատուկ պայմանների 5-րդ հոդվածով նախատեսված լինելու դեպքում Գործընկերոջն առաջադրված խնդիրների կատարման մասին հաշվետվությունը պետք է համապատասխանի III հավելվածում ներկայացված ձեւանմուշին, իսկ կառավարման հայտարարագիրը պետք է համապատասխանի IV հավելվածում ներկայացված ձեւանմուշին: Այս դեպքում աուդիտի՝ միջազգայնորեն ընդունված ստանդարտներին համապատասխան իրականացված՝ կառավարման հայտարարագրի վերաբերյալ անկախ արտաքին աուդիտի եզրակացություն ներկայացնելը պարտադիր չէ, քանի որ այս գործողության աուդիտներն իրականացնում է Հանձնաժողովը: Այս աուդիտների միջոցով կստուգվի կառավարման հայտարարագրում տեղ գտած պնդումների ճշմարտացիությունը եւ դրանց հիմքում ընկած գործարքների օրինականությունն ու օրինաչափությունը:

Վճարման ընթացակարգերը

4.4 Գործընկերը Հանձնաժողովին է տրամադրում հաստատված վճարման պահանջագրերը հետեւյալ ժամկետներում՝ սկսած վճարման պահանջագիրն ստանալու օրվանից՝ չհաշված վճարման ժամկետի կասեցման ժամանակահատվածները՝

ա) գնման պայմանագրում եւ դրամաշնորհի պայմանագրում նշված նախնական ֆինանսավորման դեպքում՝

i) 15 օրացուցային օր՝ բյուջեից ֆինանսավորվող գործողության համար.

ii) 30 օրացուցային օր՝ ԶԵՀ-ի կողմից ֆինանսավորվող գործողության համար.

բ) 45 օրացուցային օր՝ այլ վճարումների համար:

Հանձնաժողովը գործում է 4.9 եւ 4.10 հոդվածներին համապատասխան՝ գնման պայմանագրով եւ դրամաշնորհի պայմանագրերով վճարման համար նախատեսված ժամկետին համապատասխան ժամանակահատվածի ընթացքում, որում չեն ներառվում վերոնշյալ վերջնաժամկետները:

4.5 Կատարողից կամ դրամաշնորհի շահառուից վճարման պահանջագիր ստանալուց հետո Գործընկերը տեղեկացնում է Հանձնաժողովին այն ստանալու մասին եւ անմիջապես ուսումնասիրում է, թե արդյոք պահանջն ընդունելի է, այսինքն՝ արդյոք այն պարունակում է այդ կատարողի կամ դրամաշնորհի շահառուի նույնականացումը, խնդրո առարկա պայմանագիրը կամ համաձայնագիրը, գումարը, արժույթը եւ ամսաթիվը: Եթե Գործընկերը հանգում է այն եզրակացության, որ պահանջն անընդունելի է, ապա մերժում է այն եւ տեղեկացնում է կատարողին կամ դրամաշնորհի շահառուին այդ մերժման եւ դրա պատճառների մասին՝ պահանջն ստանալու պահից 30 օրվա ընթացքում: Գործընկերն այդ մերժման եւ դրա պատճառների մասին տեղեկացնում է նաեւ Հանձնաժողովին:

4.6 Ընդունելի վճարման պահանջագիր ստանալուց հետո Գործընկերն ուսումնասիրում է, թե արդյոք վճարումը ենթակա է կատարման, այսինքն՝ արդյոք կատարվել են վճարումը հիմնավորող բոլոր պայմանագրային պարտավորությունները, ներառյալ՝ անհրաժեշտության դեպքում՝ հաշվետվության ուսումնասիրությունը: Եթե Գործընկերը հանգում է այն եզրակացության, որ վճարումը ենթակա չէ կատարման, ապա տեղեկացնում է կատարողին կամ դրամաշնորհի շահառուին դրա եւ դրա պատճառների մասին: Այդ տեղեկությունն ուղարկելը կասեցնում է վճարման ժամկետը: Հանձնաժողովն ստանում է ուղարկված այդ տեղեկության պատճենը: Հանձնաժողովը նաեւ տեղեկացվում է կատարողի կամ դրամաշնորհի շահառուի պատասխանի կամ ուղղիչ գործողության մասին: Այդ պատասխանով կամ գործողությամբ, որն ուղղված է իր պայմանագրային պարտավորությունների հետ դրա անհամապատասխանությունը շտկելուն, վերսկսվում է վճարման ժամկետը: Գործընկերն ուսումնասիրում է այդ պատասխանը կամ գործողությունը՝ սույն պարբերության համաձայն:

4.7 Եթե Հանձնաժողովն անհամաձայնություն է հայտնում Գործընկերոջ՝ վճարման ենթակա չլինելու վերաբերյալ եզրակացությանը, ապա այդ մասին տեղեկացնում է Գործընկերոջը: Գործընկերը վերանայում է իր դիրքորոշումը եւ եթե հանգում է այն եզրակացության, որ վճարումը ենթակա է վճարման, ապա այդ մասին տեղեկացնում է կատարողին կամ դրամաշնորհի շահառուին: Վճարման ժամկետի կասեցումը վերացվում է այս տեղեկությունն ուղարկելուց հետո: Գործընկերը նաեւ տեղեկացնում է Հանձնաժողովին: Գործընկերն այնուհետեւ գործում է 4.8 հոդվածով նախատեսված կարգով:

Եթե Գործընկերոջ եւ Հանձնաժողովի միջեւ անհամաձայնությունը շարունակվում է, ապա Հանձնաժողովը կարող է վճարել հաշիվ-ապրանքագրի գումարի չվիճարկվող մասը, եթե այն հստակորեն սահմանազատված է վիճարկվող գումարից: Հանձնաժողովը տեղեկացնում է Գործընկերոջը եւ կատարողին կամ դրամաշնորհի շահառուին այս մասնակի վճարման մասին:

4.8 Եթե Գործընկերը հանգում է այն եզրակացության, որ վճարումը ենթակա է կատարման, ապա վճարման պահանջագիրը եւ անհրաժեշտ բոլոր ուղեկցող փաստաթղթերն ուղարկում է Հանձնաժողով՝ հաստատման եւ վճարման նպատակով: Այն տրամադրում է նկարագիր այն մասին, թե քանի օր է մնացել վճարման ժամկետը լրանալուն, եւ այդ ժամկետի կասեցման բոլոր ժամանակահատվածների մասին:

4.9 Վճարման պահանջագիրը 4.8 հոդվածին համապատասխան ուղարկելուց հետո, եթե Հանձնաժողովը հանգում է այն եզրակացության, որ վճարումը ենթակա չէ կատարման, ապա դրա եւ դրա պատճառների մասին տեղեկացնում է Գործընկերոջը, ինչպես նաեւ կատարողին կամ դրամաշնորհի շահառուին: Կատարողին կամ դրամաշնորհի շահառուին տեղեկացնելը կհանգեցնի վճարման ժամկետի կասեցմանը՝ կնքված պայմանագրով նախատեսված կարգով: Գործընկերը տնօրինում է կատարողի կամ դրամաշնորհի շահառուի պատասխանը կամ ուղղիչ գործողությունը՝ 4.6 հոդվածին համապատասխան:

4.10 Եթե Գործընկերը եւ Հանձնաժողովը հանգում են այն եզրակացության, որ վճարումը ենթակա է կատարման, ապա Հանձնաժողովը կատարում է վճարումը:

4.11 Եթե վճարումն ուշացնելու համար տոկոսը ենթակա է վճարման կատարողին կամ դրամաշնորհի շահառուին, ապա այն բաշխվում է Գործընկերոջ եւ Հանձնաժողովի միջեւ 4.4 հոդվածով սահմանված ժամկետները գերազանցող ուշացման օրերին համամասնորեն՝ պահպանելով հետեւյալ ժամկետները՝

ա) Գործընկերոջ կողմից օգտագործված օրերի թիվը հաշվարկվում է 4.6 հոդվածում նշված ընդունելի վճարման պահանջագրի գրանցման օրվանից մինչեւ Հանձնաժողովին 4.8 հոդվածում նշված պահանջագիրն ուղարկելու օրը եւ Հանձնաժողովի կողմից 4.9 հոդվածում նշված

տեղեկությունը տրամադրելու օրվանից մինչև 4.8 հոդվածում նշված՝ պահանջագրի հաջորդ ուղարկումը Հանձնաժողով: Վճարման ժամկետի կասեցման ցանկացած ժամանակահատված չի հաշվարկվում.

բ) Հանձնաժողովի կողմից օգտագործված օրերի թիվը հաշվարկվում է 4.8 հոդվածում նշված՝ պահանջագիրը Գործընկերոջ կողմից ուղարկվելու օրվան հաջորդող օրվանից մինչև վճարման օրը եւ ուղարկվելու օրվանից մինչև Գործընկերոջը 4.9 հոդվածին համապատասխան տեղեկացնելու օրը:

4.12 Վերոնշյալ ընթացակարգով չնախատեսված ցանկացած հանգամանք լուծվում է Գործընկերոջ եւ Հանձնաժողովի միջեւ համագործակցության ոգով՝ վերոնշյալ դրույթների անալոգիայով՝ միեւնույն ժամանակ հարգելով Գործընկերոջ պայմանագրային հարաբերությունները կատարողի կամ դրամաշնորհի շահառուի հետ:

Նպատակահարմար լինելու դեպքում մի կողմը մյուս կողմի խնդրանքով համագործակցում է վճարման պահանջագրի գնահատման համար օգտակար տեղեկություններ տրամադրելու հարցում, նույնիսկ մինչև վճարման պահանջագրի պաշտոնական ուղարկումն առաջին կողմին կամ այն վերադարձնելն առաջին կողմի կողմից:

4.13 Գնման պայմանագիրը կամ դրամաշնորհի պայմանագիրը, որը որեւէ վճարում կատարելու համար հիմք չի հանդիսացել այն ստորագրելուց հետո երկու տարվա ընթացքում, ինքնաբերաբար դադարում է գործել, իսկ դրա ֆինանսավորումը չեղարկվում է՝ բացառությամբ դատարանում կամ արբիտրաժային մարմիններում վեճերի դեպքում:

Հոդված 5. Ծրագրի նախահաշվի կանխավճարային բաղադրիչը

Կիրառումը

5.1 Ծրագրի նախահաշիվն այն փաստաթուղթն է, որով սահմանվում են իրականացման ենթակա միջոցառումների ծրագիրը եւ պահանջվող մարդկային ու նյութական ռեսուրսները, համապատասխան բյուջեն եւ տեխնիկական ու վարչական բնույթի մանրամասն կարգավորումները՝ սույն Ֆինանսական համաձայնագրի գործառնական իրականացման փուլի ընթացքում այդ գործառնական աշխատանքներն իրականացնելու համար:

Ֆինանսավորման համաձայնագրի իրականացումն ապահովող ծրագրի նախահաշվում պետք է պահպանվեն ծրագրի նախահաշիվներին առնչվող եւ Հանձնաժողովի կողմից սահմանված ընթացակարգերը եւ ստանդարտ փաստաթղթերը, որոնք ուժի մեջ են տվյալ ծրագրի նախահաշիվն ընդունվելու պահին:

Ծրագրի նախահաշվով այդ գործառնական աշխատանքներն իրականացնող մարմինը կարող է լինել հենց Գործընկերոջ կենտրոնական կառավարությունը (կենտրոնական գործառնություններ) կամ հանրային իրավունքի կամ մասնավոր իրավունքի ոլորտի լիազորված՝ հանրային ծառայություն իրականացնող մարմինը (պետական լիազորված գործառնություններ) կամ բացառապես ՋԵՀ-ի շրջանակներում՝ մասնավոր իրավունքի ոլորտի՝ հանրային ծառայություն չիրականացնող մարմինը՝ ծառայությունների մատուցման պայմանագրի հիման վրա (մասնավոր լիազորված գործառնություններ):

Ծրագրի նախահաշիվը պարունակում է կանխավճարային բաղադրիչ եւ կարող է պարունակել հատուկ հանձնառությունների բաղադրիչ:

Ծրագրի հատուկ հանձնառությունների բաղադրիչի համաձայն՝ կիրառվում է 4-րդ հոդվածը:

Ծրագրի նախահաշվի կանխավճարային բաղադրիչի համաձայն՝ իրականացնող մարմինը կարող է, սահմանված շեմերին համապատասխան, գնումների եւ դրամաշնորհի տրամադրման ընթացակարգերն իրականացնել առանց Հանձնաժողովի՝ նախապես իրականացվող հսկողության կամ նախապես իրականացվող սահմանափակ հսկողությամբ եւ վճարումներ կատարել կատարողներին ու դրամաշնորհի շահառուներին, ինչպես նաեւ անմիջական աշխատանքի համատեքստում:

Անմիջական աշխատանքը վերաբերում է այն գործառնական աշխատանքներին, որոնք իրականացնող մարմինը կատարում է՝ անմիջականորեն օգտագործելով իր կողմից վարձված անձնակազմը եւ (կամ) առկա միջոցները (մեքենաներ, սարքավորում, այլ միջոցներ):

Իրականացնող մարմնի կողմից կատարված գործառնական ծախսերը կարող են թույլատրելի լինել ԵՄ ֆինանսավորման համար՝ ծրագրի նախահաշվի կանխավճարային բաղադրիչի համաձայն: Այդ դեպքում դրանք թույլատրելի են ԵՄ ֆինանսավորման համար սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի կատարման ամբողջ ժամկետի ընթացքում, եթե ծախսերի թույլատրելիության ավելի վաղ ժամկետ սահմանված չէ Հատուկ պայմանների 6-րդ հոդվածով: Գործառնական ծախսերն իրականացնող մարմնի այն ծախսերն են, որոնք առաջանում են իրականացմանն առնչվող խնդիրները կատարելիս եւ ներառում են տեղական անձնակազմը, կոմունալ ծառայությունները (օրինակ՝ ջուր, գազ եւ էլեկտրականություն), շենքերի վարձակալումը, սպառման առարկաները, պահպանումը, կարճաժամկետ գործուղումները եւ տրանսպորտային միջոցների վառելիքը: Դրանք չեն ներառում տրանսպորտային միջոցների կամ այլ սարքավորումների գնումները կամ շահագործման այլ աշխատանքներ: Նման սովորական գործառնական ծախսերը կարող են գանձվել կամ վճարվել իրականացնող մարմնի սեփական ընթացակարգերի համաձայն:

Տրամադրման ընթացակարգերը

5.2 Ծրագրի նախահաշվի կանխավճարային բաղադրիչի համաձայն՝ իրականացնող մարմինը կարող է մասամբ կամ ամբողջությամբ իրականացնել գնումների եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի շնորհման ընթացակարգերը՝ իր սեփական ընթացակարգերի եւ ստանդարտ փաստաթղթերի համաձայն՝ պայմանով, որ Հանձնաժողովը նախապես ապացույց ձեռք բերի առ այն, որ Գործընկերոջ իրականացնող մարմինը՝

- ապահովում է գործուն եւ արդյունավետ ներքին հսկողության համակարգի գործունեությունը, եւ
- կիրառում է գնումների եւ (կամ) դրամաշնորհի համապատասխան կանոններ եւ ընթացակարգեր:

Եթե նման ապացույցներ ձեռք չեն բերվում, ապա գնումների եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի շնորհման եւ տրամադրման ընթացակարգերն իրականացվում են իրականացնող մարմնի կողմից՝ տվյալ ընթացակարգն սկսելու պահին ուժի մեջ գտնվող, Հանձնաժողովի կողմից սահմանված եւ հրապարակված ընթացակարգերին ու ստանդարտ փաստաթղթերին համապատասխան:

Նախապես իրականացվող (ex ante) հսկողությունը

5.3 Կանխավճարային բաղադրիչի համաձայն, եթե ծրագրի նախահաշվի տեխնիկական եւ վարչական համաձայնագրերով այլ բան նախատեսված չէ, ապա իրականացնող մարմինը Հանձնաժողովի նախնական հաստատմանն է ներկայացնում գնումների այն պայմանագրերի շնորհման վերաբերյալ որոշմանն առնչվող մրցույթի փաթեթներն ու հայտերը, որոնց արժեքը գերազանցում է 100 000 եվրոն, ինչպես նաեւ դրամաշնորհի այն պայմանագրերի շնորհման վերաբերյալ որոշումներին առնչվող դիմումների ու հայտերի մասով ուղեցույցը,

որոնք համապատասխանում են Հանձնաժողովի կողմից սահմանված եւ հրապարակված ընթացակարգերին ու ստանդարտ փաստաթղթերին:

Սույն Ընդհանուր պայմանների 1.6 հոդվածով սահմանված՝ փաստաթղթերը պահպանելու պարտավորությունից բացի՝ Գործընկերը նույն ժամանակահատվածում պահպանում է համապատասխան բոլոր ֆինանսական եւ պայմանագրային օժանդակ փաստաթղթերը:

Կառավարման հայտարարագիրը

5.4 Գործընկերն ամեն տարի՝ մինչեւ Հատուկ պայմանների 6-րդ հոդվածով սահմանված օրը, Հանձնաժողով է ներկայացնում Գործընկերոջ կողմից ստորագրված, IV հավելվածում ներկայացված ձեւանմուշով կազմված կառավարման տարեկան հայտարարագիրը:

Այս դեպքում աուդիտի՝ միջազգայնորեն ընդունված ստանդարտներին համապատասխան իրականացված՝ կառավարման հայտարարագրի վերաբերյալ անկախ արտաքին աուդիտի եզրակացություն ներկայացնելը պարտադիր չէ, քանի որ այս գործողության աուդիտներն իրականացնում է Հանձնաժողովը: Այս աուդիտների միջոցով կստուգվի կառավարման հայտարարագրում տեղ գտած պնդումների ճշմարտացիությունը եւ դրանց հիմքում ընկած գործարքների օրինականությունն ու օրինաչափությունը:

Վճարումները

5.5 Բոլոր Կողմերի կողմից ծրագրի նախահաշիվը ստորագրվելուց հետո Հանձնաժողովը նախնական ֆինանսավորման առաջին վճարումը փոխանցում է 60 օրացուցային օրվա ընթացքում, եթե ծրագրի նախահաշիվը ֆինանսավորվում է ԶԵՀ-ի կողմից, եւ 30 օրացուցային օրվա ընթացքում, եթե այն ֆինանսավորվում է ԵՄ-ի բյուջեից:

Հանձնաժողովը կատարում է հետագա նախնական ֆինանսավորման վճարումները՝ վճարման պահանջագիրը եւ դրա հաշվետվություններն ստանալուց եւ հաստատելուց հետո՝ 60 օրացուցային օրվա ընթացքում:

Վճարումն ուշացնելու համար տոկոսը ենթակա է վճարման՝ կիրառելի ֆինանսական կանոնակարգին համապատասխան: Վճարումները կատարելու ժամկետը կարող է կասեցվել Հանձնաժողովի կողմից՝ վերը նշված ժամանակահատվածում ցանկացած պահի տեղեկացնելով Գործընկերոջն այն մասին, որ վճարման պահանջագիրը չի կարող բավարարվել՝ գումարը վճարման ենթակա չլինելու կամ համապատասխան օժանդակ փաստաթղթերը ներկայացված չլինելու պատճառով: Եթե Հանձնաժողովին հայտնի է դառնում այնպիսի տեղեկություն, որը կասկածի տակ է դնում վճարման պահանջագրում առկա ծախսերի թույլատրելիությունը, ապա Հանձնաժողովը կարող է կասեցնել վճարման ժամկետը հետագա ստուգման, այդ թվում՝ տեղում ստուգում իրականացնելու համար, որպեսզի նախքան վճարումը համոզվի, որ այդ ծախսն իսկապես թույլատրելի է: Գործընկերը հնարավորինս շուտ տեղեկացվում է կասեցման եւ դրա պատճառների մասին: Վճարման ժամկետը վերսկսվում է, երբ բացակայող օժանդակ փաստաթղթերը ներկայացվում են, կամ վճարման պահանջագիրը շտկվում է:

5.6 Հանձնաժողովը գումարը փոխանցում է Հանձնաժողովի կողմից ընդունված ֆինանսական հաստատությունում բացված բանկային հաշվին:

5.7 Գործընկերը երաշխավորում է, որ Հանձնաժողովի կողմից վճարված ֆինանսական միջոցները հնարավոր լինեն նույնականացնել այդ բանկային հաշվում:

5.8 Անհրաժեշտության դեպքում եվրոյով կատարված փոխանցումները փոխարկվում են Գործընկերոջ ազգային արժույթով այն դեպքում, երբ վճարումները պետք է կատարվեն Գործընկերոջ կողմից՝ Գործընկերոջ կողմից վճարումը կատարելու օրվա դրությամբ բանկում գործող փոխարժեքով:

5.9 Ծրագրի նախահաշվի կանխավճարային բաղադրիչը, որը Գործընկերոջը որեւէ վճարում կատարելու համար հիմք չի հանդիսացել ծրագրի նախահաշիվը ստորագրելուց հետո երկու տարվա ընթացքում, ինքնաբերաբար դադարում է գործելուց, իսկ դրա ֆինանսավորումը չեղարկվում է: ՁեՀ-ի շրջանակներում ֆինանսավորվող գործողությունների վերջնաժամկետի երկարաձգումը կարող է սահմանվել Հատուկ պայմանների 6-րդ հոդվածով:

Հոդված 6. Գործընկերոջ կողմից կառավարվող ակտիվների համախումբը

Կիրառումը

6.1 Ակտիվների համախումբը կառավարող Գործընկերը կարող է համապատասխան լինել այդ ակտիվների համախմբին կատարվող ԵՄ օժանդակության համար՝ պայմանով, որ Հանձնաժողովը նախապես ձեռք բերի ապացույցներ առ այն, որ Գործընկերոջ կառավարող անձը՝

- ապահովում է գործուն ու արդյունավետ ներքին հսկողության համակարգի գործունեությունը.
- կիրառում է այնպիսի հաշվապահական համակարգ, որով ապահովվում է ճշգրիտ, ամբողջական եւ վստահելի տեղեկությունները ժամանակին տրամադրելու հնարավորություն.
- ենթակա է անկախ արտաքին աուդիտի, որն իրականացվում է տվյալ կազմակերպությունից կամ անձից ֆունկցիոնալ առումով անկախ աուդիտի ծառայության կողմից՝ աուդիտի՝ միջազգայնորեն ընդունված ստանդարտներին համապատասխան.
- կիրառում է համապատասխան կանոններ եւ ընթացակարգեր՝ գնումների եւ դրամաշնորհների համար.

- ապահովում է ստացողների վերաբերյալ տեղեկությունների հետագա հրապարակում. եւ
- անձնական տվյալների պատշաճ պաշտպանություն:

Տրամադրման ընթացակարգերը

6.2 Գործընկերոջ կողմից կառավարվող ակտիվների համախմբին ԵՄ-ի կողմից տրամադրված օժանդակության շրջանակներում Գործընկերոջ տարածքում կառավարող մարմինը խնդիրներն իրականացնում է գնումների եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի շնորհման համար իր սեփական ընթացակարգերին եւ ստանդարտ փաստաթղթերին համապատասխան կամ դոնորների կողմից համաձայնեցված ընթացակարգերին եւ ստանդարտ փաստաթղթերին համապատասխան:

Իրականացումը

6.3 Գործընկերոջ կողմից կառավարվող ակտիվների համախմբին ԵՄ-ի կողմից տրամադրված օժանդակության դեպքում, սույն Ընդհանուր պայմաններում արդեն սահմանված իրավունքներից եւ պարտավորություններից բացի, Ֆինանսավորման համաձայնագրի V հավելվածում նշված լրացուցիչ կանոնները կիրառվում են Գործընկերոջ նկատմամբ՝ ակտիվների համախմբին ԵՄ-ի կողմից տրամադրված օժանդակությունն իրականացնելու համար:

Հոդված 7. Գործընկերոջ կողմից գնումների եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի վերաբերյալ տեղեկությունների հրապարակումը

7.1 Գործընկերը պարտավորվում է յուրաքանչյուր գնման եւ դրամաշնորհի պայմանագրի համար, որի պատվիրատուն է նա՝ ըստ 5-րդ հոդվածում նշված՝ ծրագրի նախահաշվի կանխավճարային բաղադրիչի եւ 6-րդ հոդվածում նշված

ակտիվների համախմբի, ամեն տարի իր կայքէջի հատուկ եւ հեշտ հասանելի մասում հրապարակել դրա բնույթը եւ նպատակը, կատարողի (կատարողների՝ համատեղ գործունեության (կոնսորցիումի) դեպքում) կամ դրամաշնորհի շահառուի (դրամաշնորհի շահառուների՝ բազմաշահառու դրամաշնորհի դեպքում) անվանումը եւ գտնվելու վայրը, ինչպես նաեւ պայմանագրի գումարը:

Ֆիզիկական անձի գտնվելու վայրը Վիճակագրության համար տարածքային միավորների անվանացանկի (NUTS) 2-րդ մակարդակին համապատասխանող տարածքն է: Իրավաբանական անձի գտնվելու վայրը նրա հասցեն է:

Եթե այսպիսի հրապարակումը համացանցում հնարավոր չէ, ապա տեղեկությունները պետք է հրապարակվեն ցանկացած այլ հնարավոր եղանակով, այդ թվում՝ Գործընկերոջ պաշտոնական տեղեկագրում:

Հատուկ պայմանների 6-րդ հոդվածով ամրագրվում է հրապարակման վայրի տեղը՝ համացանցում կամ այլ եղանակով. Հանձնաժողովի կայքէջի հատուկ մասում նշվում է, թե որտեղ է այն հրապարակված:

7.2 Առավել կարիքավոր ֆիզիկական անձանց տրվող կրթաթոշակներն ու ուղղակի ֆինանսական աջակցությունը հրապարակվում են անանուն եւ հավաքական կերպով՝ ըստ ծախսերի կատեգորիայի:

Հակառակ դեպքում, ֆիզիկական անձանց անունները փոխարինվում են «ֆիզիկական անձ»-ով՝ հրապարակումից երկու տարի հետո: Իրավաբանական անձի անվանումը, որը ներառում է այդ իրավաբանական անձի հետ առնչվող ֆիզիկական անձի անունը, համարվում է ֆիզիկական անձի անուն:

Ֆիզիկական անձանց անունների հրապարակման պահանջը չի գործում, եթե այդպիսի հրապարակումը նրանց հիմնարար իրավունքները խախտելու կամ առետրային շահերին վնասելու վտանգ է ներկայացնում:

Գործընկերը ֆիզիկական անձանց վերաբերյալ հրապարակման ենթակա տվյալների ցանկը առաջարկվող՝ հրապարակման պահանջը չգործելու դեպքերի հիմնավորման հետ ներկայացնում է Հանձնաժողով, որը պետք է նախապես

հաստատի այդ ցանկը: Անհրաժեշտության դեպքում Հանձնաժողովը լրացնում է ֆիզիկական անձի գտնվելու վայրը՝ NUTS-ի 2-րդ մակարդակին համապատասխան տարածքի սահմաններում:

7.3 Գնումների եւ դրամաշնորհի՝ հաշվետու ժամանակաշրջանում կնքված (այսինքն՝ Գործընկերոջ եւ կատարողի կամ դրամաշնորհի շահառուի կողմից ստորագրված) պայմանագրերի հրապարակումը տեղի է ունենում հաշվետվությունը Հատուկ պայմանների 6-րդ հոդվածին համապատասխան ներկայացնելու օրվանից հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում:

7.4 Պայմանագրերի հրապարակման պահանջը կարող է չկատարվել, եթե այդպիսի հրապարակումը կատարողների կամ դրամաշնորհի շահառուների առևտրային շահերին վնասելու վտանգ է ներկայացնում: Գործընկերն այդպիսի հիմնավորումներով ցուցակ է ներկայացնում Հանձնաժողով, որը պետք է նախնական թույլտվություն տա հրապարակման պահանջը չկատարելուն:

7.5 Եթե Հանձնաժողովը 4-րդ հոդվածի համաձայն վճարումներ է կատարում կատարողներին կամ դրամաշնորհի շահառուներին, ապա ապահովում է գնումների պայմանագրերի եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի վերաբերյալ տեղեկությունների հրապարակումը՝ իր կանոններին համապատասխան:

Հոդված 8. Ֆինանսական միջոցների գանձումը

8.1 Գործընկերը ձեռնարկում է ցանկացած համապատասխան միջոց՝ պատշաճորեն չվճարված ֆինանսական միջոցները գանձելու համար:

Պատշաճորեն չվճարված եւ Գործընկերոջ կողմից գանձված ֆինանսական միջոցները, գնումների եւ դրամաշնորհի տրամադրման ընթացակարգերի հիման վրա տրամադրված ֆինանսական երաշխիքներից ստացված գումարները, Գործընկերոջ կողմից նշանակված ֆինանսական տույժերից ստացված գումարները, ինչպես նաեւ Գործընկերոջը վճարման ենթակա վնասի փոխհատուցման գումարները վերադարձվում են Հանձնաժողովին:

8.2 Չսահմանափակելով Գործընկերոջ՝ պատշաճորեն չվճարված ֆինանսական միջոցները գանձելու՝ վերը նշված պարտավորությունը՝ Գործընկերը համաձայնում է, որ Հանձնաժողովը կարող է, կիրառելի Ֆինանսական կանոնակարգի եւ սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի դրույթներին համապատասխան, պաշտոնապես սահմանել գումար, որը պատշաճորեն չի վճարվել 1-ին մասի համաձայն ֆինանսավորված գնումների պայմանագրերի եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի շրջանակներում եւ Գործընկերոջ անունից սկսել դրա գանձման գործընթացը ցանկացած միջոցով, այդ թվում՝ կատարողից կամ դրամաշնորհի շահառուից գանձման ենթակա գումարն ուղղելով ԵՄ-ի նկատմամբ ունեցած իր որեւէ պահանջի մարմանը եւ իրավասու դատարանների միջոցով բռնագանձելով:

8.3 Այդ նպատակով Գործընկերը Հանձնաժողովին տրամադրում է անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերն ու տեղեկությունները: Սույնով Գործընկերը լիազորում է Հանձնաժողովին իրականացնել գանձումը՝ մասնավորապես այն կատարողի կամ դրամաշնորհի շահառուի գրավն իրացնելով, որի համար Գործընկերը պատվիրատու է, կամ գանձման ենթակա ֆինանսական միջոցներն ուղղելով Գործընկերոջ՝ որպես պատվիրատուի կողմից կատարողին կամ դրամաշնորհի շահառուին վճարման ենթակա եւ ԵՄ-ի կողմից սույն կամ այլ Ֆինանսավորման համաձայնագրով ֆինանսավորվող գումարներին կամ իրավասու դատարանների միջոցով բռնագանձելով:

8.4 Հանձնաժողովը Գործընկերոջը տեղեկացնում է, որ գանձման վարույթ է հարուցվել (այդ թվում՝ անհրաժեշտության դեպքում՝ ազգային դատարանում):

8.5 Եթե Գործընկերն այն անձի շահառուն, ենթապատվիրատուն կամ իրականացնող գործընկերն է, որի հետ Հանձնաժողովը պատվիրակման համաձայնագիր է կնքել, ապա Հանձնաժողովը կարող է Գործընկերոջից գանձել այն ֆինանսական միջոցները, որոնք վճարման ենթակա են այդ անձին, բայց որոնք այդ անձն ինքնուրույն ի վիճակի չի եղել գանձելու:

Հոդված 9. Պայմանագրերի եւ համաձայնագրերի համաձայն ներկայացվող ֆինանսական պահանջները

Գործընկերը պարտավորվում է Հանձնաժողովի հետ խորհրդակցել՝ նախքան կատարողի կամ դրամաշնորհի շահառուի կողմից ներկայացված եւ Գործընկերոջ կողմից ամբողջությամբ կամ մասամբ հիմնավորված համարվող փոխհատուցման պահանջի վերաբերյալ ցանկացած որոշում կայացնելը: Ֆինանսական հետեւանքների համար պատասխանատվությունը կարող է կրել միայն ԵՄ-ն, եթե միայն Հանձնաժողովը տվել է իր նախնական թույլտվությունը: Այդպիսի նախնական թույլտվությունն անհրաժեշտ է նաեւ այն ֆինանսական միջոցների ցանկացած օգտագործման համար, որոնց մասով սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի ներքո պարտավորություն է ստանձնվել պայմանագրերի կամ համաձայնագրերի հետ կապված վեճերից բխող ծախսերը ծածկելու առնչությամբ:

Հոդված 10. Գերաձախսերը եւ դրանց ֆինանսավորման եղանակները

10.1 Գործընկերոջ կողմից իրականացվող աշխատանքների բյուջեի հոդվածների գծով առանձին գերաձախսերը ծածկվում են ընդհանուր բյուջեում միջոցների վերաբաշխմամբ՝ սույն Ընդհանուր պայմանների 25-րդ հոդվածին համապատասխան:

10.2 Գործընկերոջ կողմից իրականացվող աշխատանքների համար նախատեսված գումարի գերաձախսի վտանգի առկայության դեպքում Գործընկերն անմիջապես տեղեկացնում է Հանձնաժողովին եւ հայցում վերջինիս նախնական թույլտվությունը՝ գերաձախսը ծածկելու համար ծրագրվող ուղղիչ աշխատանքների վերաբերյալ՝ առաջարկելով կրճատել աշխատանքները կամ ներգրավել սեփական կամ այլ՝ ոչ ԵՄ միջոցներ:

10.3 Եթե աշխատանքները չեն կարող կրճատվել, կամ եթե գերաժախսը չի կարող ծածկվել Գործընկերոջ սեփական կամ այլ միջոցներով, ապա Հանձնաժողովը կարող է Գործընկերոջ կողմից պատշաճ հիմնավորված պահանջի հիման վրա ԵՄ-ի միջոցներից լրացուցիչ ֆինանսավորում տրամադրելու մասին որոշում կայացնել: Եթե Հանձնաժողովը նման որոշում է կայացնում, ապա լրացուցիչ ծախսերը, չհակասելով ԵՄ համապատասխան կանոններին եւ ընթացակարգերին, ֆինանսավորվում են Հանձնաժողովի կողմից սահմանվելիք լրացուցիչ ֆինանսական օժանդակության տրամադրման միջոցով: Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագիրը համապատասխանաբար փոփոխվում է:

Մաս 2. Բյուջետային աջակցության նկատմամբ կիրառվող դրույթներ

Հոդված 11. Քաղաքականության մշակման հարցերով երկխոսությունը

Գործընկերը եւ ԵՄ-ն պարտավորվում են սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի իրականացման վերաբերյալ համապատասխան մակարդակով կանոնավոր կառուցողական երկխոսություն իրականացնել:

Եթե Գործընկերն ԱԿԽ երկրների խմբից է, եւ սույն գործողությունը ֆինանսավորվում է ԶԵՀ-ի կողմից՝ Հատուկ պայմանների 1.1 հոդվածի համաձայն, ապա այդ երկխոսությունը կարող է ԱԿԽ-ԵՀ գործընկերության համաձայնագրի 8-րդ հոդվածով նախատեսված ավելի ընդգրկուն քաղաքական երկխոսության մաս կազմել:

Հոդված 12. Պայմանների համապատասխանության ստուգումը եւ հատկացումները

12.1 Հանձնաժողովն I հավելվածով (Տեխնիկական եւ վարչական դրույթներ) սահմանված կարգով ստուգում է բյուջետային աջակցության բաղադրիչի տրանշների վճարման պայմանների համապատասխանությունը:

Եթե Հանձնաժողովը հանգում է այն եզրակացության, որ վճարման պայմանները չեն բավարարվում, ապա այն, առանց անհարկի ուշացումների, Գործընկերոջը տեղեկացնում է այդ մասին:

12.2 Գործընկերոջ կողմից ներկայացված հատկացումների պահանջագրերը թույլատրելի են ԵՄ-ի ֆինանսավորման համար, եթե դրանք համապատասխանում են I հավելվածով (Տեխնիկական եւ վարչական դրույթներ) սահմանված դրույթներին, եւ եթե դրանք ներկայացվում են գործառնական իրականացման փուլում:

12.3 Գործընկերը բյուջետային աջակցության բաղադրիչի բոլոր հատկացումների դեպքում արտարժույթի փոխանակման վերաբերյալ իր ազգային կարգավորումները կիրառում է ոչ խտրական ձեով:

12.4 Եթե սույն Ֆինանսավորման համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու պահից երկու տարվա ընթացքում Գործընկերոջը վճարում չի կատարվում, ապա նրա բյուջետային աջակցության բաղադրիչն ինքնաբերաբար դադարում է գործելուց, իսկ դրա ֆինանսավորումը չեղարկվում է: ԶԵՀ-ի շրջանակներում ֆինանսավորվող գործողությունների վերջնաժամկետի երկարաձգումը կարող է սահմանվել Հատուկ պայմանների 6-րդ հոդվածով:

Հոդված 13. Բյուջետային աջակցության թափանցիկությունը

Սույնով Գործընկերը համաձայնում է, որ Հանձնաժողովը հրապարակի, այդ թվում՝ էլեկտրոնային եղանակով, սույն Ֆինանսավորման համաձայնագիրը եւ դրա ցանկացած փոփոխություն, ինչպես նաեւ բյուջետային աջակցության վերաբերյալ այն հիմնական տեղեկությունները, որոնք Հանձնաժողովը նպատակահարմար է համարում: Այդպիսի հրապարակումը չի պարունակում որեւէ տվյալ, որով խախտվում են անձնական տվյալների պաշտպանության նկատմամբ կիրառվող ԵՄ օրենքները:

Հոդված 14. Բյուջետային աջակցության գանձումը

Բյուջետային աջակցության բոլոր հատկացումները կամ դրանց մի մասը կարող են գանձվել Հանձնաժողովի կողմից՝ պատշաճորեն հաշվի առնելով համաչափության սկզբունքը, եթե Հանձնաժողովը պարզում է, որ վճարումը նպատակին չի ծառայել Գործընկերոջ կողմից թույլ տրված լուրջ օրինախախտման պատճառով, մասնավորապես, եթե Գործընկերը ներկայացրել է ոչ հավաստի կամ ոչ ճշգրիտ տեղեկություններ, կամ եթե առկա է կոռուպցիա կամ խարդախություն:

Մաս 3. Սույն գործողության նկատմամբ ամբողջությամբ՝ կառավարման ձեւից անկախ կիրառելի դրույթներ

Հոդված 15. Կատարման ժամկետը եւ պայմանագիր կնքելու վերջնաժամկետը

15.1 Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի կատարման ժամանակահատվածը ներառում է երկու փուլ՝

- գործառնական իրականացման փուլ, երբ կատարվում են գործողության գործառնական աշխատանքները: Այս փուլն սկսվում է սույն Ֆինանսավորման համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուն պես կամ Հատուկ պայմաններով սահմանված ամսաթվին եւ ավարտվում է փակման փուլի մեկնարկով.
- փակման փուլ, որի ընթացքում իրականացվում են վերջնական աուդիտ եւ գնահատում, իսկ սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի իրականացման պայմանագրերը եւ ծրագրի նախահաշիվը տեխնիկապես եւ ֆինանսապես համարվում են կատարված: Այս փուլի տեւողությունը սահմանված է Հատուկ պայմանների 2.3 հոդվածով: Այն սկսում է գործառնական իրականացման փուլի ավարտից հետո:

Այս ժամկետներն արտացոլվում են սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի իրականացման ընթացքում Գործընկերոջ եւ Հանձնաժողովի կողմից կնքման ենթակա համաձայնագրերում՝ մասնավորապես պատվիրական համաձայնագրերում եւ գնումների ու դրամաշնորհի պայմանագրերում:

15.2 Գործառնական աշխատանքներին վերաբերող ծախսերը թույլատրելի են ԵՄ-ի ֆինանսավորման համար միայն այն դեպքում, եթե դրանք կատարվել են գործառնական իրականացման փուլի ընթացքում. այն ծախսերը, որոնք կատարվել են սույն Ֆինանսավորման համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց առաջ, թույլատրելի չեն ԵՄ-ի ֆինանսավորման համար, եթե Հատուկ պայմանների 6-րդ

հոդվածով այլ բան նախատեսված չէ: Վերջնական աուդիտների եւ գնահատման, փակման աշխատանքների եւ 5.1 հոդվածում նշված գործառնական ծախսերի հետ կապված ծախսերը թույլատրելի են մինչեւ փակման փուլի ավարտը:

15.3 ԵՄ օժանդակությունից հետո առաջացած գումարային մնացորդն ինքնաբերաբար չեղարկվում է ոչ ուշ, քան կատարման ժամկետի ավարտից վեց ամիս հետո:

15.4 Բացառիկ եւ պատշաճ հիմնավորված դեպքերում կարող է ներկայացվել գործառնական իրականացման փուլի կամ փակման փուլի, ինչպես նաեւ համապատասխանաբար կատարման ժամկետի երկարաձգման մասին պահանջ: Համաձայնության գալու դեպքում Ֆինանսավորման համաձայնագիրը համապատասխանաբար փոփոխվում է:

15.5 Սույն Ընդհանուր պայմանների 2-րդ հոդվածը կիրառվում է Հանձնաժողովի՝ որպես պատվիրատուի կողմից կնքված գնումների պայմանագրերի եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի նկատմամբ (ուղղակի կառավարում)՝ բացառությամբ 2.1 հոդվածի վերջին ենթապարբերության:

Հանձնաժողովի կողմից կնքված՝ պատվիրակման համաձայնագրերն ունեն ԵՄ Ֆինանսական կանոնակարգով սահմանված՝ պայմանագիր կնքելու այլ վերջնաժամկետ: Եթե այդ վերջնաժամկետը լրանալուց հետո հարակից ֆինանսական միջոցները ենթակա են չեղարկման, ապա Հանձնաժողովն այդ մասին պատշաճորեն տեղեկացնում է Գործընկերոջը:

Հոդված 16. Հանձնաժողովի, Խարդախության դեմ պայքարի եվրոպական գրասենյակի (ԽՊԵԳ) եւ Աուդիտորների եվրոպական դատարանի կողմից իրականացվող վերահսկողությունն ու ստուգումները

16.1 Գործընկերն օժանդակում եւ աջակցում է այն վերահսկողությանը եւ ստուգումներին, որոնք իրականացվում են Հանձնաժողովի, ԽՊԵԳ-ի եւ Աուդիտորների եվրոպական դատարանի կողմից, նրանց խնդրանքով:

Գործընկերը համաձայնում է, որ Հանձնաժողովը, ԽՊԵԳ-ը եւ Աուդիտորների եվրոպական դատարանն իրականացնեն փաստաթղթային եւ տեղում ստուգումներ առ այն, թե ինչպես է օգտագործվել սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի ներքո իրականացվող աշխատանքների համար ԵՄ-ի տրամադրած ֆինանսավորումը, իսկ անհրաժեշտության դեպքում նաեւ համալիր աուդիտ՝ հաշվարկները հիմնավորող օժանդակ փաստաթղթերի եւ հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերի ու աշխատանքների ֆինանսավորմանն առնչվող ցանկացած այլ փաստաթղթի հիման վրա՝ սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողության ամբողջ ընթացքում եւ կատարման ժամկետի ավարտից հետո՝ հինգ տարվա ընթացքում:

16.2 Գործընկերը նաեւ համաձայնում է, որ ԽՊԵԳ-ը, ԵՄ իրավունքով սահմանված ընթացակարգերին համապատասխան, իրականացնի տեղում ստուգումներ եւ վերահսկողություն՝ ԵՄ ֆինանսական շահերը խարդախությունից եւ այլ օրինախախտումներից պաշտպանելու համար:

Այդ նպատակով Գործընկերը պարտավորվում է Հանձնաժողովի, ԽՊԵԳ-ի եւ Աուդիտորների եվրոպական դատարանի պաշտոնատար անձանց եւ նրանց լիազորված գործակալների համար հասանելի դարձնել այն տարածքներն ու շինությունները, որտեղ իրականացվում են սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրով ֆինանսավորվող գործողությունները, ներառյալ՝ նրանց համակարգչային համակարգերը եւ այդ գործողությունների տեխնիկական ու ֆինանսական կառավարմանն առնչվող ցանկացած այլ փաստաթուղթ եւ համակարգիչ մուտքագրված տվյալ, ինչպես նաեւ ձեռնարկել նրանց աշխատանքին օժանդակելու համար անհրաժեշտ բոլոր միջոցները: Հանձնաժողովի, ԽՊԵԳ-ի եւ Աուդիտորների եվրոպական դատարանի լիազորված գործակալների համար հասանելիությունն ապահովվում է երրորդ կողմերից խիստ գաղտնիության պայմաններով՝ չսահմանափակելով հանրային իրավունքից բխող՝ նրանց նկատմամբ կիրառվող պարտավորությունները: Փաստաթղթերը պետք է լինեն հասանելի եւ ներկայացվեն այնպես, որ դրանց

ստուգումը հեշտ լինի իրականացնել, իսկ Գործընկերը պարտավոր է տեղեկացնել Հանձնաժողովին, ԽՊԵԳ-ին կամ Աուդիտորների եվրոպական դատարանին դրանց պահման ստույգ վայրի մասին:

16.3 Վերոնշյալ ստուգումներն ու աուդիտները կիրառվում են նաեւ կատարողների, դրամաշնորհի շահառուների նկատմամբ եւ ԵՄ-ից ֆինանսավորում ստացած ենթակատարողների նկատմամբ:

16.4 Գործընկերը տեղեկացվում է Հանձնաժողովի, ԽՊԵԳ-ի կամ Աուդիտորների եվրոպական դատարանի կողմից նշանակված գործակալների կողմից տեղում իրականացվող ստուգումների մասին:

Հոդված 17. Գործընկերոջ խնդիրները՝ օրինախախտումների, խարդախության եւ կոռուպցիայի դեմ պայքարում

17.1 Գործընկերն անհապաղ տեղեկացնում է Հանձնաժողովին իր ուշադրությանը ներկայացված ցանկացած խնդրի մասին, որն օրինախախտման, խարդախության կամ կոռուպցիայի վերաբերյալ կասկած է հարուցում, եւ դրանք կարգավորելու ուղղությամբ ձեռնարկված կամ նախատեսված ցանկացած միջոցի մասին:

17.2 Գործընկերն ապահովում եւ պարբերաբար ստուգում է, որ բյուջեի միջոցներով ֆինանսավորվող գործողությունները կատարվեն արդյունավետորեն եւ ճիշտ իրականացվեն: Այն համապատասխան միջոցներ է ձեռնարկում օրինախախտումներն ու խարդախությունը կանխելու, հայտնաբերելու եւ վերացնելու եւ հարկ եղած դեպքում քրեական հետապնդում հարուցելու եւ անհարկի վճարված միջոցները գանձելու նպատակով:

«Օրինախախտում» նշանակում է սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի, կատարման պայմանագրերի եւ ծրագրի նախահաշվի կամ ԵՄ իրավունքի ցանկացած խախտում, որն այնպիսի անձի գործողության կամ անգործության հետեւանք է, որը վնաս է հասցնում կամ կարող է վնաս հասցնել ԵՄ-ի

Ֆինանսական միջոցներին՝ ԵՄ եկամտի նվազեցման կամ կորստի կամ չհիմնավորված ծախսային հոդվածի միջոցով:

«Խարդախություն» նշանակում է դիտավորությամբ կատարված ցանկացած գործողություն կամ անգործություն, որը վերաբերում է՝

- կեղծ, սխալ կամ ոչ ամբողջական հաշվետվություններ կամ փաստաթղթեր օգտագործելուն կամ ներկայացնելուն, ինչը հանգեցնում է ԵՄ-ի կամ ԶԵՀ-ի ընդհանուր բյուջեից միջոցների յուրացմանը կամ ապօրինի պահմանը.
- որոշակի պարտավորության խախտմամբ տեղեկություններ չբացահայտելուն, ինչը կարող է հանգեցնել նույն հետեւանքներին.
- այդ միջոցների ոչ պատշաճ օգտագործմանը ոչ այն նպատակներով, որոնց համար դրանք ի սկզբանե տրամադրվել են:

17.3 Գործընկերը պարտավորվում է ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ կանխելու, հայտնաբերելու եւ պատժելու Ֆինանսավորման համաձայնագրի իրականացման ընթացքում ակտիվ կամ պասիվ կոռուպցիայի ցանկացած դրսեւորում:

«Պասիվ կոռուպցիա» նշանակում է միտումնավոր գործողություն որեւէ պաշտոնատար անձի կողմից, որն անմիջականորեն կամ միջնորդի միջոցով պահանջում կամ ստանում է ցանկացած տեսակի առավելություն իր կամ երրորդ կողմի համար, կամ ընդունում է այդպիսի առավելության խոստում՝ իր պարտականությունների շրջանակում կամ գործառույթները կատարելիս իր պաշտոնական պարտականությունների խախտմամբ որեւէ գործողություն կատարելու կամ կատարելուց ձեռնպահ մնալու համար, ինչի հետեւանքով վնաս է հասցվել կամ վնաս կհասցվի ԵՄ-ի ֆինանսական շահերին:

«Ակտիվ կոռուպցիա» նշանակում է միտումնավոր գործողություն ցանկացած անձի կողմից, որն անմիջականորեն կամ միջնորդի միջոցով որեւէ պաշտոնատար անձի խոստանում է կամ տալիս է ցանկացած տեսակի

առավելություն իր կամ երրորդ անձի համար՝ իր պարտականությունների շրջանակում կամ իր գործառույթները կատարելիս պաշտոնեական պարտականությունների խախտմամբ որեւէ գործողություն կատարելու կամ կատարելուց ձեռնպահ մնալու համար, ինչի հետեւանքով վնաս է հասցվել կամ վնաս կհասցվի ԵՄ-ի ֆինանսական շահերին:

17.4 Եթե Գործընկերը չի ձեռնարկում խարդախությունը, օրինախախտումները եւ կոռուպցիան կանխելու համապատասխան միջոցներ, ապա Հանձնաժողովը կարող է ընդունել նախազգուշական միջոցներ, ներառյալ՝ սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողության կասեցումը:

Հոդված 18. Վճարումների կասեցումը

18.1 Չսահմանափակելով համապատասխանաբար 26-րդ եւ 27-րդ հոդվածների համաձայն սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողության կասեցումը կամ դադարեցումը՝ Հանձնաժողովը կարող է մասամբ կամ ամբողջությամբ կասեցնել վճարումները, եթե՝

ա) Հանձնաժողովը, իր կողմից ստացված տեղեկությունների հիման վրա, պարզել է կամ լուրջ կասկածներ ունի եւ պետք է ստուգի, թե արդյոք Գործընկերը թույլ է տվել էական սխալներ, օրինախախտումներ կամ խարդախություն՝ գնումների եւ դրամաշնորհի տրամադրման ընթացակարգում կամ գործողությունն իրականացնելիս, կամ արդյոք Գործընկերը չի կատարել սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրով սահմանված իր պարտավորությունները, ներառյալ՝ Հաղորդակցման եւ տեսանելիության ծրագրի իրականացմանն առնչվող պարտավորությունները.

բ) Հանձնաժողովը, իր կողմից ստացված տեղեկությունների հիման վրա, պարզել է կամ լուրջ կասկածներ ունի եւ պետք է ստուգի, թե արդյոք Գործընկերը թույլ է տվել համակարգային կամ պարբերաբար կրկնվող

սխալներ, օրինախախտումներ, խարդախություն կամ այս կամ այլ Ֆինանսավորման համաձայնագրերով սահմանված պարտավորությունների խախտում, եթե այդ սխալները, օրինախախտումները, խարդախությունը կամ պարտավորությունների խախտումը նյութական ազդեցություն ունեն սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի իրականացման վրա կամ կասկածի տակ են դնում Գործընկեր երկրի ներքին հսկողության համակարգի հուսալիությունը կամ հիմքում ընկած ծախսերի օրինականությունն ու օրինաչափությունը.

գ) Հանձնաժողովը կասկածում է, որ Գործընկերը թույլ է տվել էական սխալներ, օրինախախտումներ, խարդախություն կամ պարտավորությունների խախտում՝ գնումների եւ դրամաշնորհի տրամադրման ընթացակարգում կամ գործողություններ իրականացնելիս, եւ պետք է ստուգի, թե արդյոք դրանք տեղի են ունեցել.

դ) անհրաժեշտ է կանխել ԵՄ-ի ֆինանսական շահերին սպառնացող էական վնասը:

18.2 Հանձնաժողովն անհապաղ տեղեկացնում է Գործընկերոջը՝ վճարումների կասեցման եւ այդ կասեցման պատճառների մասին:

18.3 Վճարումների կասեցման հետեւանքով կասեցվում են ուսումնասիրման փուլում գտնվող ցանկացած վճարման պահանջագրի համար վճարումներ կատարելու ժամկետները:

18.4 Վճարումները վերսկսելու համար Գործընկերը ջանքեր է գործադրում կասեցման համար հիմք դարձած հանգամանքները հնարավորինս շուտ վերացնելու ուղղությամբ եւ տեղեկացնում է Հանձնաժողովին այդ կապակցությամբ գրանցված ցանկացած առաջընթացի մասին: Այն պահից սկսած, երբ Հանձնաժողովը համարում է, որ վճարումները վերսկսելու պայմանները բավարարվել են, Գործընկերոջը տեղեկացնում է այդ մասին:

Հոդված 19. Հանձնաժողովի կողմից գանձված ֆինանսական միջոցների հատկացումը գործողությանը

Եթե գործողությունների ծրագիրը ֆինանսավորվում է ԶԵՀ-ի շրջանակներում, ապա պատշաճորեն չվճարված եւ Հանձնաժողովի կողմից գանձված գումարները, գնումների եւ դրամաշնորհի տրամադրման ընթացակարգի հիման վրա ֆինանսական միջոցների գրավի իրացումից ստացված գումարները, կիրառված ֆինանսական տույժերից ստացված գումարները, ինչպես նաեւ վնասի դիմաց Հանձնաժողովին փոխհատուցված գումարները հատկացվում են այս գործողությանը:

Հոդված 20. Հիմնադրման եւ բնակության իրավունքը

20.1 Գնման պայմանագրի կամ դրամաշնորհի պայմանագրի բնույթով հիմնավորված լինելու դեպքում Գործընկերն աշխատանքների կատարման, մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման պայմանագրերի կնքման համար մրցույթին մասնակցող կամ համապատասխան հայտերը ներկայացնելու հրավեր ստացած ֆիզիկական ու իրավաբանական անձանց եւ այն անձանց, որոնց վերապահված են I հավելվածում սահմանված կատարման մասով խնդիրներ, ժամանակավորապես տրամադրում է Գործընկերոջ տարածքում (տարածքներում) հիմնադրման եւ բնակության իրավունք: Այս իրավունքը վավեր է պայմանագիրը շնորհելուց հետո՝ մեկ ամսվա ընթացքում:

20.2 Գործընկերը գնում կատարողներին եւ դրամաշնորհի շահառուներին, այն անձանց, որոնց վերապահված են I հավելվածում (Տեխնիկական եւ վարչական դրույթներ) սահմանված կատարման խնդիրներ, այն ֆիզիկական անձանց, որոնց ծառայությունները պահանջվում են սույն գործողության կատարման համար, եւ նրանց ընտանիքի անդամներին նույնպես վերապահում է գործողության իրականացման ընթացքում համանման իրավունքներ:

Հոդված 21. Հարկային եւ մաքսային դրույթներն ու արտարժույթի փոխանակման կարգավորումը

21.1 Գործընկերը ԵՄ-ի կողմից ֆինանսավորվող գնումների պայմանագրերի եւ դրամաշնորհի պայմանագրերի նկատմամբ կիրառում է հարկային ու մաքսային առավել բարենպաստ ռեժիմներ, որոնք կիրառվում են այն պետությունների կամ զարգացման միջազգային կազմակերպությունների նկատմամբ, որոնց հետ այդ երկիրն ունի հարաբերություններ:

Այն դեպքում, երբ Գործընկերն ԱԿԽ պետություն է, հաշվի չեն առնվում վերջինիս կողմից մյուս ԱԿԽ պետությունների կամ այլ զարգացող երկրների նկատմամբ կիրառվող պայմանավորվածությունները՝ «առավել բարենպաստ պետական ռեժիմը» սահմանելու նպատակով:

21.2 Այն դեպքում, երբ կիրառվում է Շրջանակային համաձայնագիր, որը ներառում է առարկայի վերաբերյալ ավելի մանրամասն դրույթներ, նշված դրույթները նույնպես կիրառվում են:

Հոդված 22. Գաղտնիությունը

22.1 Գործընկերը համաձայնում է, որ այն կազմակերպությունում պահվող իր փաստաթղթերը եւ տվյալները, որի հետ Գործընկերը դրանց առնչությամբ գտնվում է պայմանագրային հարաբերությունների մեջ, այդ կազմակերպության կողմից ուղարկվեն Հանձնաժողով՝ բացառապես այս կամ այլ Ֆինանսավորման համաձայնագիր իրականացնելու նպատակով: Հանձնաժողովը հարգում է Գործընկերոջ եւ այդ կազմակերպության միջեւ ձեռք բերված՝ գաղտնիության մասով բոլոր պայմանավորվածությունները:

22.2 Չսահմանափակելով սույն Ընդհանուր պայմանների 16-րդ հոդվածը՝ Գործընկերը եւ Հանձնաժողովը պահպանում են անմիջապես սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի իրականացմանն առնչվող եւ որպես գաղտնի

դասակարգված ցանկացած փաստաթղթի, տեղեկության կամ այլ նյութի գաղտնիությունը:

22.3 Կողմերն ստանում են միմյանց նախնական գրավոր համաձայնությունը՝ նախքան այդպիսի տեղեկությունները հրապարակայնորեն բացահայտելը:

22.4 Կողմերը պարտավորվում են կատարման ժամկետի ավարտից հետո հինգ տարի պահպանել գաղտնիությունը:

Հոդված 23. Ուսումնասիրությունների օգտագործումը

Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի շրջանակներում ֆինանսավորվող ցանկացած ուսումնասիրության առնչվող պայմանագիրը ներառում է ուսումնասիրությունն օգտագործելու, այն հրապարակելու կամ երրորդ անձանց բացահայտելու՝ Գործընկերոջ եւ Հանձնաժողովի իրավունքը:

Հոդված 24. Գործընկերոջ եւ Հանձնաժողովի միջեւ խորհրդակցությունը

24.1 Գործընկերը եւ Հանձնաժողովը խորհրդակցում են միմյանց հետ՝ նախքան սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի իրականացման կամ մեկնաբանման հետ կապված որեւէ վեճի առնչությամբ հետագա գործողություն ձեռնարկելը՝ սույն Ընդհանուր պայմանների 28-րդ հոդվածի համաձայն:

24.2 Այն դեպքում, երբ Հանձնաժողովը տեղեկանում է, որ Ֆինանսավորման համաձայնագրի կառավարման հետ կապված ընթացակարգերն իրականացնելիս ի հայտ են եկել խնդիրներ, իրավիճակը շտկելու համար այն Գործընկերոջ հետ հաստատում է բոլոր անհրաժեշտ կապերը եւ ձեռնարկում ցանկացած անհրաժեշտ քայլ:

24.3 Խորհրդակցության արդյունքում սույն Ֆինանսավորման համաձայնագիրը կարող է փոփոխվել, դրա գործողությունը՝ կասեցվել կամ դադարեցվել:

24.4 Հանձնաժողովը պարբերաբար տեղեկացնում է Գործընկերոջն I հավելվածում ներկայացված այն գործողությունների իրականացման մասին, որոնց վրա չեն տարածվում սույն Ընդհանուր պայմանների 1-ին եւ 2-րդ մասերի դրույթները:

Հոդված 25. Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի փոփոխումը

25.1 Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի ցանկացած փոփոխություն, այդ թվում՝ նամակների փոխանակումը, կատարվում է գրավոր:

25.2 Եթե փոփոխություն կատարելու մասին դիմումը ներկայացվում է Գործընկերոջ կողմից, ապա վերջինս այդ դիմումը Հանձնաժողով է ներկայացնում փոփոխությունն ուժի մեջ մտնելու նախատեսվող ժամկետից առնվազն երեք ամիս առաջ՝ բացառությամբ Գործընկերոջ կողմից պատշաճ հիմնավորված եւ Հանձնաժողովի կողմից ընդունված դեպքերի: Գործողության նպատակների ճշգրտման եւ (կամ) ԵՄ օժանդակության չափի ավելացման բացառիկ դեպքերում այդ դիմումը ներկայացվում է փոփոխությունն ուժի մեջ մտնելու նախատեսվող ժամկետից առնվազն վեց ամիս առաջ:

25.3 Եթե ճշգրտումն էականորեն չի ազդում սույն Ընդհանուր պայմանների 1-ին մասի համաձայն իրականացված աշխատանքների նպատակների վրա, եւ եթե այն վերաբերում է այնպիսի մանրամասների, որոնք չեն ազդում ընդունված տեխնիկական լուծման վրա, եւ եթե այն չի ներառում միջոցների վերահատկացում, կամ եթե այն վերաբերում է միջոցների վերահատկացմանը՝ չնախատեսված ծախսերը ծածկելու համար նախատեսված պահուստային միջոցների գումարին համարժեք գումարի չափով, ապա Գործընկերը

հնարավորինս շուտ տեղեկացնում է Հանձնաժողովին ճշգրտման մասին, ներկայացնում է իր գրավոր հիմնավորումը եւ կարող է կիրառել այդ ճշգրտումը:

25.4 Գործողության չնախատեսված ծախսերը ծածկելու համար նախատեսված պահուստային միջոցներն օգտագործվում են Հանձնաժողովի նախնական գրավոր համաձայնությամբ:

25.5 Այն դեպքում, երբ Հանձնաժողովը համարում է, որ Գործընկերն այլեւս բավարար չափով չի կատարում սույն Ընդհանուր պայմանների 1.1 հոդվածի համաձայն իրեն վերապահված խնդիրները, եւ չսահմանափակելով սույն Ընդհանուր պայմանների 26-րդ եւ 27-րդ հոդվածները՝ Հանձնաժողովը կարող է որոշում կայացնել Գործընկերոջը վերապահված խնդիրները չեղարկելու մասին, որպեսզի շարունակի Գործընկերոջ անունից աշխատանքների իրականացումը՝ վերջինիս այդ մասին գրավոր տեղեկացնելուց հետո:

Հոդված 26. Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողության կասեցումը

26.1 Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողությունը կարող է կասեցվել հետեւյալ դեպքերում՝

- Հանձնաժողովը կարող է կասեցնել սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի իրականացումը, եթե Գործընկերը խախտում է սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրով նախատեսված որեւէ պարտավորություն.
- Հանձնաժողովը կարող է կասեցնել սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի իրականացումը, եթե Գործընկերը խախտում է սույն Ընդհանուր պայմանների 1-ին, 4-րդ, 5-րդ եւ 6-րդ հոդվածներում նշված ընթացակարգերով եւ ստանդարտ փաստաթղթերով սահմանված որեւէ պարտավորություն.

- Հանձնաժողովը կարող է կասեցնել սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողությունը, եթե Գործընկերը խախտում է մարդու իրավունքներին, ժողովրդավարության սկզբունքներին եւ իրավունքի գերակայության նկատմամբ հարգանքին առնչվող որեւէ պարտավորություն, ինչպես նաեւ կոռուպցիայի արձանագրված լուրջ դեպքերում.
- սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողությունը կարող է կասեցվել ստորեւ սահմանված ֆորսմաժորային իրավիճակներում: «Ֆորս-մաժոր» նշանակում է կողմերի հսկողությունից դուրս գտնվող ցանկացած անկանխատեսելի եւ բացառիկ իրավիճակ կամ իրադարձություն, որը խոչընդոտում է նրանցից որեւէ մեկի կողմից որեւէ պարտավորության կատարում, որը չի կարող վերագրվել նրանց կողմից (կամ նրանց կատարողների, գործակալների կամ աշխատողների կողմից) թույլ տրվող սխալին կամ անփութությանը, եւ որն անհաղթահարելի է նույնիսկ պատշաճ զգուշավորություն դրսևորելու դեպքում: Սարքավորումների կամ նյութերի թերությունները կամ դրանք օգտագործման համար հասանելի դարձնելու հետ կապված ուշացումները, աշխատանքային վեճերը, գործադուլները կամ ֆինանսական դժվարությունները չեն կարող վկայակոչվել որպես ֆորսմաժորային իրավիճակներ: Չի համարվում, որ կողմը խախտել է իր պարտավորությունները, եթե այն չի կարողանում կատարել դրանք ֆորսմաժորային իրավիճակի պատճառով, որի մասին մյուս կողմը պատշաճորեն տեղեկացվել է: Ֆորսմաժորային իրավիճակում հայտնված կողմը պետք է մյուս կողմին անհապաղ տեղեկացնի այդ մասին՝ նշելով խնդրի բնույթը, հնարավոր տեւողությունը եւ կանխատեսելի հետեւանքները, ինչպես նաեւ ձեռնարկի հնարավոր վնասի նվազեցմանն ուղղված ցանկացած միջոց.

- Կողմերից ոչ մեկը պատասխանատվություն չի կրում սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրով սահմանված՝ իր պարտավորությունների խախտման համար, եթե չի կարողանում կատարել դրանք ֆորսմաժորային իրավիճակի պատճառով՝ պայմանով, որ այն ձեռնարկում է հնարավոր վնասի նվազեցմանն ուղղված ցանկացած միջոց:

26.2 Հանձնաժողովը կարող է կասեցնել սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողությունը՝ առանց նախօրոք ծանուցելու:

26.3 Հանձնաժողովը կարող է ձեռնարկել ցանկացած համապատասխան նախազգուշական միջոց՝ նախքան կասեցում իրականացնելը:

26.4 Եթե կասեցման մասին ծանուցում է ներկայացվում, ապա նշվում են դրանով պայմանավորված՝ գնումների եւ դրամաշնորհի ընթացիկ պայմանագրերի, պատվիրակման համաձայնագրերի եւ ծրագրի նախահաշվի հետ կապված հետեւանքները:

26.5 Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողության կասեցումը չի խոչընդոտում Հանձնաժողովի կողմից վճարումների կասեցումը եւ սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողության դադարեցումը՝ Ընդհանուր պայմանների 18-րդ եւ 27-րդ հոդվածներին համապատասխան:

26.6 Կողմերը համապատասխան պայմանների առկայության պարագայում վերսկսում են Ֆինանսավորման համաձայնագրի իրականացումը՝ Հանձնաժողովի նախնական գրավոր համաձայնությամբ: Դա չի հակասում սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի ցանկացած փոփոխության, որը կարող է անհրաժեշտ լինել գործողությունն իրականացման նոր պայմաններին հարմարեցնելու համար, ներառյալ՝ հնարավորության դեպքում՝ իրականացման ժամկետի երկարաձգումը կամ սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողության դադարեցումը՝ 27-րդ հոդվածին համապատասխան:

Հոդված 27. Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողության դադարեցումը

27.1 Եթե սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողության կասեցման համար հիմք դարձած հարցերը չեն կարգավորվում առավելագույնը 180 օրվա ընթացքում, ապա ցանկացած կողմ կարող է դադարեցնել սույն Ֆինանսավորման համաձայնագրի գործողությունը՝ այդ մասին 30 օր առաջ ծանուցելով:

27.2 Սույն Ֆինանսավորման համաձայնագիրն ինքնաբերաբար դադարում է գործել, եթե 2-րդ հոդվածով սահմանված վերջնաժամկետներում համաձայնագիրն իրականացնող որեւէ պայմանագիր չի ստորագրվում:

27.3 Եթե դադարեցման մասին ծանուցում է ներկայացվում, ապա նշվում են դրանով պայմանավորված՝ գնումների ընթացիկ պայմանագրերի, դրամաշնորհի ընթացիկ պայմանագրերի եւ ծրագրի նախահաշվի հետ կապված հետեւանքները:

Հոդված 28. Վեճերի կարգավորումը

28.1 Ֆինանսավորման համաձայնագրից բխող ցանկացած վեճ, որը վեցամսյա ժամկետում չի հաջողվում կարգավորել կողմերի միջեւ սույն Ընդհանուր պայմանների 24-րդ հոդվածով նախատեսված խորհրդակցությունների միջոցով, կարող է կողմերից մեկի դիմումով կարգավորվել արբիտրաժի միջոցով:

Այն դեպքում, երբ Գործընկերն ԱԿԽ պետություն է կամ ԱԿԽ տարածաշրջանային մարմին կամ կազմակերպություն, եւ սույն գործողությունը ֆինանսավորվում է ԶԵՀ-ի շրջանակներում, վեճը նախքան արբիտրաժ ներկայացվելը սույն Ընդհանուր պայմանների 24-րդ հոդվածով նախատեսված խորհրդակցություններից հետո ներկայացվում է ԱԿԽ-ԵՀ նախարարների խորհուրդ կամ նիստերի միջեւ ընկած ժամանակահատվածում՝ ԱԿԽ-ԵՀ

ներկայացուցիչների կոմիտե՝ ԱԿԽ-ԵՀ գործընկերության համաձայնագրի 98-րդ հոդվածի համաձայն: Եթե Խորհրդին կամ Կոմիտեին չի հաջողվում կարգավորել վեճը, ապա կողմերից յուրաքանչյուրը կարող է վեճն արբիտրաժի միջոցով կարգավորելու վերաբերյալ դիմում ներկայացնել՝ 28.2, 28.3 եւ 28.4 հոդվածներին համապատասխան:

28.2 Յուրաքանչյուր կողմ վեճն արբիտրաժի միջոցով կարգավորելու վերաբերյալ դիմում ներկայացնելուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, նշանակում է արբիտր: Հակառակ դեպքում կողմերից յուրաքանչյուրը կարող է դիմել Մշտական արբիտրաժային դատարանի (Հաագա) գլխավոր քարտուղարին՝ երկրորդ արբիտր նշանակելու խնդրանքով: Երկու արբիտրներն իրենց հերթին 30 օրվա ընթացքում պետք է նշանակեն երրորդ արբիտր: Հակառակ դեպքում ցանկացած կողմ կարող է դիմել Մշտական արբիտրաժային դատարանի գլխավոր քարտուղարին՝ երրորդ արբիտր նշանակելու խնդրանքով:

28.3 Եթե արբիտրներն այլ որոշում չեն կայացնում, ապա կիրառվում է Մշտական արբիտրաժային դատարանի՝ Միջազգային կազմակերպությունների եւ պետությունների մասնակցությամբ արբիտրաժի կամընտիր կանոններով սահմանված ընթացակարգը: Արբիտրների որոշումներն ընդունվում են ձայների մեծամասնությամբ՝ երեք ամսվա ընթացքում:

28.4 Յուրաքանչյուր կողմ պարտավորվում է ձեռնարկել արբիտրների որոշումը կիրառելու համար անհրաժեշտ միջոցներ:

16 7 07 33

Էլեկտրոնային եղանակով ստորագրված է 28/08/2018 10:06 (UTC+02)՝ Հանձնաժողովի 2004/563 որոշման 4.2 հոդվածին (Էլեկտրոնային փաստաթղթերի վավերականությունը) համապատասխան